kerk aan de waterweg

MAGAZINE VAN DE ROOMS-KATHOLIEKE PAROCHIE DE GOEDE HERDER MAASSLUIS VLAARDINGEN SCHIEDAM • WINTER 2022/2023

ZOEKEN NAAR WARMTE

DE GOEDE HERDER
ROOMS-KATHOLIEKE PAROCHIE
MAASSLUIS VLAARDINGEN SCHIEDAM

Van de redactie

Zoeken naar warmte

Waar krijg je het warm van? Wat doet je goed? Deze week was Sonja Barend op de televisie. Ze reikte de prijs uit voor het allerbeste interview van het afgelopen jaar. Ze maakte een opmerking die me trof. “Wanneer stellen mensen elkaar nu echt wezenlijke vragen, zijn we wel nieuwsgierig naar elkaar?”

Het deed me denken aan het interview dat ik ooit had met mijn tante Annie, voor een tijdschrift. Tante zat al bijna zestig jaar in een streng Clarissenklooster, ze heette er zuster Liduina. Ik vroeg haar waarom ze ooit was ingetreden. Nu, daar ging ze eens goed voor zitten. Niemand van haar familie had het haar ooit gevraagd. En ik zou het als nicht ook nooit hebben gevraagd... maar in de journalistenrol, durfde ik het wel. Ik leerde mijn tante, die ver weg woonde, voor het eerst echt kennen. Het was bijzonder haar zo te horen vertellen. Hartverwarmend zeggen we dan, voor ons allebei.

In dit nummer van *Kerk aan de Waterweg* komen we hartverwarmende bijdragen tegen, die ons kunnen helpen tegen de kilte van deze rare tijd. Over de lange kerkenband tussen de kerken in Vlaardingen en La Granja op de Filipijnen. Over de armoede dichtbij huis die men probeert te verzachten vanuit de voedselbank. De vrijwilligers in Maassluis werden bij hun jubilea volop in het warme zonnetje gezet. Vele aanwezigen genoten van de lezing van broeder Coert Biesjot, die ons echt aan het denken zette.

Een groot aantal korte berichten treft u hier ook in onze uitgebreide rubriek Mozaïek. Wat gebeurt er toch veel in en rond onze deelgemeenschappen. Muziek, excursies, vieringen, ontmoetingen. Wat zijn mensen actief en betrokken in en rond hun kerk. Als u warmte zoekt, die is zeker te vinden in dit winternummer. Veel leesplezier gewenst en stel elkaar eens een vraag, de komende adventstijd!

Lidwien Meijer

Adressen
en telefoonnummers van de
kerken van parochie De Goede Herder

■ **St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans,** Singel 104, 3112 GS Schiedam, 010-4268228 ■ **H.H. Jacobus en Martinus,** Kerkweg 53, 3124 KD Schiedam, 010-4709719 ■ **Willibrord, H. Lucaskerk,** Hoogstraat 26, 3131 BN Vlaardingen, 010-4702679 ■ **Willibrord, Pax Christikerk,** Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen, 010-4741790 ■ **Petrus en Paulus,** Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis, 010-5912080

www.goedeherderparochie.nl

Het pastoraal team van parochie De Goede Herder bestaat uit: Charles Duynstee (pr), Henri Egging (pr), Melvin Tharsis (pr) en Avin Kunnekkadan (pr). Het team is te bereiken via Lex Wepster, medewerker pastoraal team, T. 06-31 99 09 59 of E: a.wepster@goedeherderparochie.nl

Het bestuur van de parochie is te bereiken via secretaris, E: secretaris@goedeherderparochie.nl

H.H. Jacobus en Martinus

St. Liduina - OLV. Rozenkrans

Willibrord, Pax Christikerk

Willibrord, H. Lucaskerk

Petrus & Pauluskerk

De volgende *Kerk aan de Waterweg* verschijnt rond 24 februari 2023. Kopij graag inleveren voor 23 januari 2023.

Inhoud

Kerk aan de Waterweg

COLOFON

Kerk aan de Waterweg is een uitgave van de parochie De Goede Herder in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam en verschijnt in 2022 vier keer. Het blad wordt gratis thuisbezorgd bij parochianen. Een postabonnement is mogelijk voor 20 euro per jaar.

Redactie: Elly Barendregt, en Henri Egging.
Redactieadres: Singel 104, 3112 GS Schiedam
E: redactie@goedeherderparochie.nl

Eindredactie: Lidwien Meijer en Marianne Soors
T: 06-54797022

Aan dit nummer werkten verder mee: pastor Avin Kunnekkadan SVD, Jan Bekkers, Paul van Zonneveld, Dick Nels, Gerarda van Mourik, Marianne Paalvast, Janet Bisschop, Ria Sosef, Wil Lammers, Ted van der Geest, Taco van der Meer, Hans Rombouts, Cock Paalvast, Jan Maasen, José Smeele, Tiny Kennepohl, Cintha van der Toorn

Vormgeving:
Pieter van Schouwenburg, Bali

Fotografie: Clemens Lammers, Cock Paalvast, Elly Barendregt, Gerarda van Mourik, Ted Konings, Jan Barendregt, Ramon Mangold, Harry Siebel, Hans Rombouts, Kees Clement, José Smeele, Jolanda Mooren

Ontwerp covers:
Elly Barendregt

Drukkerij:
Halewijn, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen

Overnemen:
Artikelen uit Kerk aan de Waterweg mogen met bronvermelding, vrij worden overgenomen. Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

pag. 6

Broeder Coert heet hij nu, ooit onze pastor Biesjot. Hij startte het seizoen Geloofsverdieping met een inspirerende lezing.

pag.11

Het kruis van de Wereldjongerendagen maakte een reis door het bisdom Rotterdam. De start was in de Liduinabasiliek.

pag. 14

Toenemende armoede, ook onder onze neus. Veel mensen kunnen niet rondkomen en worden vaak klant van de voedselbank.

pag. 28

In Vlaardingen is al dertig jaar een hechte band met La Granja op de Filippijnen. Een gesprek met betrokkenen vanaf het prille begin.

pag. 34

Twee pagina's speciaal voor kinderen en jongeren. Met veel variatie aan berichtjes en tips.

Op zoek naar warmte

We hebben het er de laatste maanden koud van gekregen.

door **Pater Avin Kunnekkadan SVD**

Ooit dachten we dat er voor altijd vrede zou zijn. Maar dat bleek een misvatting, nu er zo vlakbij een oorlog is uitgebroken, waar ook wij als Nederland bij betrokken zijn. Dan al die crisissen, zoals het schandaal van de toeslagenaffaire dat maar voortwoekert. En nog steeds is er geen adequate oplossing voor de Groningers met hun beschadigde huizen. Vluchtelingen zijn dikwijls het slachtoffer van het debat of Nederland nu vol is of niet. De onrust rond de stikstofcrisis is nog steeds aanwezig, gezinnen zitten financieel in de knel door de energiecrisis. Mensen lijken wel steeds onverdraagzamer en alleen te gaan voor hun eigen ik.

We kunnen zelf voldoende doen. Misschien niet op macroniveau, maar zeker wel op microniveau

Zijn we langzaamaan het cement in de samenleving aan het verliezen? Als ouderen verlangen we nog weleens naar de tijd van veel en volle kerken. Zou al die onrust er zijn doordat onze wereld steeds meer gesecularisseerd is? Mensen lijken minder geïnteresseerd in de boodschap van Jezus Christus die nog altijd in kerken verkondigd wordt, kerken waarvan het grootste deel inmiddels gesloten is of zal worden. Ook de sacramenten, waarmee belangrijke gebeurtenissen in een mensenleven voor God bezegeld worden, spreken velen niet meer aan.
Ook in de seculiere wereld is er steeds meer afstand. Bijvoorbeeld tussen de politiek en de mensen. 'Ze doen maar in Den Haag', hoor je dan en: 'We worden toch niet gehoord'.
Je zou het er koud van krijgen.

Toch: wanneer je goed kijkt, tussen alle somberheid, ontevredenheid en ongeduld in de grote wereld door, zie je genoeg initiatieven die opbloeien. Voedselbanken krijgen extra hulp, mensen die best zonder kunnen, geven hun energiebijdrage van het Rijk weg aan mensen die het geld harder kunnen gebruiken. Er zijn initiatieven van gemeenten en bedrijven om anders om te gaan met schulden en schuldhulpverlening. Je ziet vrijwilligers die aan de slag gaan met vluchtelingen, extra bijdragen aan collectes, het maken en uitdelen van kerstpakketten. We kunnen zelf voldoende doen. Misschien niet op macroniveau, maar zeker wel op microniveau. Zoals de barmhartige Samaritaan, die hielp waar het plotseling nodig was. We kunnen een eigen bijdrage leveren aan de talrijke lokale initiatieven om de medemens te helpen.

Zo brengen we de door Jezus in de Bijbel gegeven boodschap in de praktijk. Zo brengen we de warmte van naastenliefde in ons eigen hart, in het hart van de ander. Zo maken we ook onze wereld klaar voor het wonder van elk jaar: de geboorte van het Kerstkind. Een Kerstkind dat ons aanspoort om warmte en vrede te brengen in de omgeving om ons heen, om solidair te zijn met de medemens, te breken en te delen, licht en warmte uit te stralen. Zo werken we aan mooie en warme kerstdagen voor ons allemaal, hoe koud het in die boze buitenwereld ook lijkt.
Ik wens u, ook namens mijn collega's in het pastoraal team, in die zin een Zalig kerstfeest, en een warm, gelukkig, gezegend en hoopvol 2023!

Meer lachen en mensen groeten

door **Jan Bekkers**

Zoeken naar warmte, dat is het thema van deze *Kerk aan de Waterweg*. En dat in een tijd dat veel mensen noodgedwongen heel zuinig omgaan met warmte in huis, gezien de exorbitante energieprijzen. Op het moment dat ik dit schrijf kunnen we gelukkig nog buiten zitten, ongelooflijk voor eind oktober! Dat is wel goed nieuws voor onze gasrekening. En gelukkig schiet de overheid ons te hulp met het energieplafond, waardoor de schade voor de meeste mensen te overzien is.

Het thema gaat uiteraard over een ander soort warmte, de warmte die we als mens ervaren als we ons veilig en thuis voelen, gewaardeerd, gerespecteerd. In het algemeen ervaren we dat het meest als we met familie en vrienden zijn, waarbij we 'onszelf' kunnen zijn. Gezelligheid is dan dat typisch Nederlandse woord dat dat gevoel van warmte goed weergeeft.

Warmte uitstralen

Toch beperkt het gevoel van warmte zich niet tot die kring, gelukkig niet. Als je bijvoorbeeld op straat loopt en je komt mensen tegen, wat doe je dan? Ik kom uit een dorp en daar groet je elkaar als je elkaar tegenkomt. In een stad, met drukke straten is dat even lastiger en doe ik dat niet. Toch blijf ik die neiging houden en als het niet echt druk is, dan doe ik het gewoon. Mensen groeten vrijwel altijd terug. Interessant is dat als je daar ook nog bij glimlacht, je meestal een glimlach terugkrijgt, of op z'n minst een vriendelijk gezicht. In een *split second* lijkt er even een relatie te ontstaan, waar ik dan iets van warmte ervaar. Het geeft mij altijd een goed gevoel. Ook in het verkeer ervaar ik dat. Als ik bijvoorbeeld een zebrapad overloop, steek ik vaak even de hand op naar degene die voorrang geeft, bijna automatisch. Je hebt toch voorrang, hoor ik mensen zeggen. Klopt, maar dat wil niet zeggen dat je het niet kunt waarderen. Als iedereen op straat en in het verkeer deze insteek zou kiezen, zou het een stuk leuker, warmer worden. Stel je even voor dat iedereen overwegend met een glimlach rond zou lopen, in plaats van soms die chagrijnige blikken... Voor anderen, maar vooral ook voor jezelf is het een stuk plezieriger. We weten allemaal, dat als je vrolijk bent, je ook meer lacht. Wat weinigen weten is dat wetenschappelijk bewezen is dat je als je meer lacht, je ook vrolijker wordt. Dat mag dan best geforceerd zijn, maar het werkt wel. Ga het maar eens proberen, meer lachen en mensen groeten.

> ***Ik kom uit een dorp en daar groet je elkaar als je elkaar tegenkomt***

Tot zover de zoektocht naar warmte, of meer hoe we zelf meer warmte en vriendelijkheid kunnen uitstralen.

Ad Limina

Als ik dit schrijf moeten de bisschoppen nog op bezoek bij de paus, het zogenaamde *Ad Limina* bezoek. Elke bisschop is verplicht om op bepaalde tijden een bezoek aan Rome te brengen. Deze term betekent letterlijk: 'naar de drempels van de apostelen', waarbij met drempels de graven van de apostelen Petrus en Paulus worden bedoeld.

De bisschoppen gaan met een rapport onder de arm, waarin de staat van de rooms-katholieke kerk in Nederland wordt beschreven. Niet verrassend dat deze situatie als niet bepaald rooskleurig wordt beschreven. Ik wens de bisschoppen veel warmte toe in kille tijden. Als er iemand is, die ze dat kan geven is het wel paus Franciscus.

Broeder Coert Biesjot even terug

‘Ademhaling brengt je naar je innerlijk’

Op 16 september was de eerste avond van het nieuwe seizoen Geloofsverdieping. Broeder Coert Biesjot OSB gaf een lezing.

door **Paul van Zonneveld**

Daar stond hij dan: in Benedictijns zwart habijt, de innemende pater Coert Biesjot OSB, onze vroegere pastor in de Goede Herder parochie.
Behalve mijn vrouw en ik waren ongeveer vijftig mensen gekomen om de voormalige pastor te horen en te zien. Vele parochianen van deelgemeenschap Andreas, Petrus en Paulus waren aanwezig, want de eerste bijeenkomst van het seizoen Geloofsverdieping 2022-2023 was in Maassluis. Maar ook parochianen uit Vlaardingen en Schiedam waren op de uitnodiging ingegaan.
We zaten in de narthex (voorruimte) van de gezellige tent die de Maassluise kerk is. Daar was ook een groot tv-scherm opgesteld. De sfeer was gastvrij, meteen bij binnenkomst was er een heerlijk kopje koffie, en er werd gezellig met elkaar gepraat. Klokslag 20.00 uur begon het programma.

Godzoeker zijn

Acht jaar geleden verliet Coert Biesjot onze parochie en trad in bij de Benedictijnse monnikengemeenschap St. Willibrordus van de abdij te Doetinchem. Eerst zagen we een video over de abdij, die een mooi overzicht gaf van gebouw en bezigheden van de inwonende Benedictijnen. Wat een prachtige, rustige omgeving. Voor velen van ons is een abdij of een klooster niet geheel onbekend. Jammer dat de video moeilijk te verstaan was, maar de beelden spraken voor zich.
Broeder Coert daarentegen was goed te verstaan, zonder microfoon! *Ademhalen en Spiritualiteit*, dat was

Je werken en bidden met aandacht doen

het thema vanavond. Hij gaf duidelijk aan hoe belangrijk het is om bewust met ademhaling bezig te zijn. Althans, dat is wat de monniken in de abdij proberen te doen, omdat ademhaling je brengt naar je innerlijk, waar je de Geest van God op het spoor kunt komen. Adem, geest, *spiritus* en het Hebreeuwse *ruach* zijn een en hetzelfde woord!
Coert maakte duidelijk wat hem fascineert: samen met zijn medebroeders op zoek gaan naar God in je leven, Godzoeker zijn. *Ora et labora*, bid en werk, het motto dat Benedictus zijn volgelingen heeft meegegeven. Je werken en bidden met aandacht doen, waardoor geest en lichaam in balans raken. Dat vraagt vooral veel herhalen en oefenen.

Gesloten wereld

Voor ons luisteraars in onze gehaaste maatschappij met zoveel prikkels en afleidingen, is dat niet zo vanzelfsprekend en gemakkelijk als Coert ons deed geloven. Zijn achtergrond is een min of meer gesloten wereld van de abdij, waar alles is gericht op diepgang, gebed, rust, stilte en je werk met aandacht doen. Ons leven is vaak zo hectisch door ouders, gezin, kinderen, kleinkinderen, sociale media, de druk van het werk en allerlei aandachtvragers, in de vorm van reclame en berichten, wat niet altijd te negeren valt. Terecht dat iemand

vroeg hoe dit ideaal van Benedictus te vertalen is naar ons leven in deze tijd, dat zo anders is dan het geordende, beschouwende leven van de monniken achter de kloostermuren.
Maar Coert gaf aan dat ieder die dat wil zijn dag kan beginnen of eindigen met aandacht naar binnen toe, of eer kan brengen aan God. Ik vraag mij af in hoeverre dat bij de aanwezigen binnenkwam.
Het is zeker niet voor iedereen in praktijk te brengen. Coert gaf aan dat het monnikenleven in wezen eenvoudig is, terwijl in ons leven dat wat moeilijker te realiseren is. Niettemin goed om na te denken over bewust en met aandacht leven, iets waar we ook in onze samenleving met de milieucrisis en de energiecrisis steeds meer op gewezen worden.

Ontferming

Toen Coert op het Bijbelverhaal van de blinde Bartimeüs (Marcus 10, 46-52) inging, raakte hij bij mij wel een snaar: de blinde Bartimeüs, die riep aan de rand van de samenleving:

Genoeg stof tot nadenken

'Heer, heb medelijden met mij', anders gezegd: 'Heer ontferm u over mij'. In eerste instantie werd hij door diezelfde samenleving snauwend terecht gewezen, hij moest zijn mond houden. Dat deed mij denken aan de indringende hulpvragen van vluchtelingen en zoveel armen in onze samenleving die niet meer rond kunnen komen. Al die slachtoffers van onrecht, misbruik en uitbuiting, die vaak, net als Bartimeüs, vele malen om ontferming smeken.
Wat zou het mooi zijn als wij, net als Jezus, zouden zeggen: 'We hebben je roep gehoord', zodat rechtelozen zoals Bartimeüs weer kunnen zien, het weer even zien zitten, hoop krijgen. Gelukkig zijn er vele mensen die deze roep horen en concreet iets doen! Dat is tegelijk het probleem dat ik dan wel voel met het stille, rustige, geestelijke leven van de monniken. Ze zijn natuurlijk ook in hun gebed en aandacht op onze wereld gericht, maar naar mijn smaak met meer nadruk op het geestelijke en wat minder op de concrete actie.

Zandloper

Wat mij minder aansprak was het schema van de basis van het leven van Coert en zijn inspiratiebronnen, in de vorm van een zandloper of kelk. Dat deed mij te geconstrueerd aan. Waarschijnlijk een mooi houvast voor Coert zelf, maar voor mij te theoretisch. In mijn dagelijks leven kan ik daar niet zoveel mee. Het deed mij denken aan vroegere religieuze bijeenkomsten in de jaren zestig en zeventig, waar ook met die theoretische schema's werd gewerkt.
Coert vertelde ook, op de vraag wat hij doet als hij niet bidt, dat hij als gastenbroeder van de abdij de gastvrijheid, een kernwaarde van Benedictus, probeert vorm te geven.
Tijdens het moment van vragen stellen gebeurde nog iets opmerkelijks: een vrouw vertelde dat ze al dertig jaar in kasteel Slangenburg in Doetinchem kwam, maar dat het haar als vrouw nog nooit gelukt was om de abdij binnen te komen. Dat vond zij niet een mooi voorbeeld van gastvrijheid. Daar had Coert als enige antwoord op, dat de abdij nu eenmaal een mannenbolwerk is; zo is dat vanuit de traditie vastgesteld. Maar in het gastenverblijf is uiteraard iedereen welkom, haastte hij zich om te zeggen.
Alles bijeen was het toch een heel zinnige bijeenkomst, waarin Coert ons genoeg stof tot nadenken gaf. We werden ons ook weer eens bewust hoe de wereld en leefwijze van Coert en die van ons verschillen. Het is goed om weer eens geconfronteerd te worden met een heel andere leefwijze dan de onze!
De avond werd afgesloten met een drankje en een hapje, uitstekend verzorgd door de mensen van de deelgemeenschap in Maassluis, een prima voorbeeld van gastvrijheid! We zijn weer even op adem gekomen en gaan met geloof, hoop en vertrouwen het nieuwe seizoen in.

25 keer Anders dan Andersviering

Bij het uitkomen van dit blad hebben we weer een Anders dan Andersviering achter de rug. Dit is een viering waarbij zowel de opzet als de muziek anders is dan anders. Met name de muziek: met een combo spelen we popsongs: onder andere van Blof, Beatles, Ilse de Lange, Fleetwood Mac, Tina Turner, Nick en Simon, Boudewijn de Groot, U2 en Queen.
Deze vieringen zijn ooit begonnen door pastor Kees Koeleman en het combo onder leiding van Ruud Halkes. Het doel was om ook jongere generaties aan te spreken. Dat is aardig gelukt. Nadat het combo er vijf jaar geleden mee stopte, heb ik het stokje met een aantal andere muzikanten overgenomen.
Nu is er dan een zilveren jubileum, op zondag 12 maart. We willen er iets speciaals van maken. Eén wens is daarbij al in vervulling gegaan: Kees Koeleman is bereid om dan voor te gaan en daar zijn we erg blij mee. Noteer de datum alvast in uw agenda.
Dick Nels

Kerkterrasviering in Vlaardingen

Elk jaar is er in Vlaardingen gedurende drie weekends het Zomerterras, een festival voor jong en oud, in het Hof en het Oranjepark. Voor de vijfde keer werd er op de laatste dag, zondag 21 augustus, ook een Kerkterrasviering gehouden. Dit is een oecumenische viering op het festivalterrein, van de gezamenlijke kerken.
Op verzoek van de organisatie nam het koor Impuls (van de Pax Christikerk) het voortouw om het gelegenheidskoor te formeren. Uit alle kerken deden zangers en zangeressen mee: ruim vijftig in getal. Samen met het begeleidingscombo van Impuls werd het een fraai geheel.
Het was een goed bezochte viering (tussen de 800 en 900 bezoekers). Het koor zat op het hoofdpodium en vóór het podium speelde de band van het Leger des Heils. De afwisseling in de muziek, eigentijdse liederen van het koor en traditionele liederen van de band, werd zeer op prijs gesteld. Het was ook een stralende ochtend. Kortom, een gebeurtenis om met veel plezier aan terug te denken.
Op zondag 20 augustus is de volgende editie. Ook dan zal de organisatie van het gelegenheidskoor bij Impuls liggen. We verheugen ons er nu al op!
Dick Nels

Dierenzegening

Op Werelddierendag, 4 oktober, was er voor het eerst een dierenzegening in Vlaardingen en in Maasluis.
In Vlaardingen werd dit samen met de werkgroep jeugd en jongeren voorbereid. Pater Melvin werkte mee en ook de scholen reageerden positief. Ze ontvingen een les, voor de onderbouw en de bovenbouw. Want weten kinderen wel wat een dierenzegening inhoudt?
Bij de voorbereiding waren er veel vragen. Mogen alle dieren komen? Mag je ook je allerliefste knuffel meebrengen? Natuurlijk mocht dat! De plannen werden steeds concreter, er was een sponsor die wat lekkers gaf voor de dieren, er waren filmpjes met verhalen, liedjes en gebeden over Franciscus en de dieren en een informatieblad om de verhalen thuis nog eens te lezen.
En toen was het zover! Langzaamaan kwamen de dieren en hun baasjes binnen en ook kinderen met hun knuffels. De dieren waren vast onder de indruk, want ze waren erg rustig, het werd geen 'beestenboel'. Pater Melvin zegende de dieren en hield een praatje met baasjes en bazinnetjes. Er was koffie, thee en limonade en de deelnemers keken naar de filmpjes. Het werd een bijzondere bijeenkomst.
Ook in Maassluis was een dierenzegening, een beetje onwennig, maar toch... Gelukkig kwamen er drie kinderen, Niels en Marit met hun liefste knuffels en Pieter met zijn enorm lieve kat. Het was een kleine, maar mooie zegening door pastoor Duynstee. Wie weet het begin van een nieuwe traditie.
Elly Barendregt en Marianne Paalvast

Rolstoelwandeling naar de basiliek

Op 15 september was er een rolstoelwandeling met bewoners van woon- en zorgcentrum Frankeland naar de Liduinabasiliek. Vrijwilligers uit Frankeland haalden samen met vrijwilligers uit de Schiedamse kerken én leden van het pastoraal team de bewoners op van de verschillende afdelingen. Onder een dreigende wolkenlucht ging het in een lange rij naar de basiliek. Bij aankomst luidden de klokken: een feestelijk welkom. In de kerk was er een praatje van pastor Duynstee, en Frankelandbewoners en vrijwilligers konden ervaringen en herinneringen delen. Verder was er ruimte om rond te kijken en een kaarsje op te steken. Voor sommige bewoners was het een feest van herkenning, voor anderen was het een eerste kennismaking met deze kerk, haar rijke interieur en haar geschiedenis. "Wat een prachtige kerk!", "echt zoals vroeger", "het is de eerste keer dat ik in een Roomse kerk kom" waren enkele van de opmerkingen die we hoorden. Ook kwamen verhalen boven over die ándere Liduinakerk: de Frankelandsekerk, waaraan veel bewoners nog herinneringen hebben. Bij vertrek werden er nog prentjes uitgereikt met een afbeelding van het beeld van Liduina, en tenslotte ging het weer, via een andere route, terug naar Frankeland, waar we nét voor de bui binnen waren. Een prachtige ervaring voor onze bewoners, en hard werken voor alle vrijwilligers. Fijn dat dit mogelijk was!
Gerarda van Mourik, geestelijk verzorger woon- en zorgcentrum Frankeland

advertentie

KBO Maassluis

Samen opkomen voor de belangen van senioren in Maassluis.

Wonen, welzijn en zorg. Veiligheid · Koopkracht · Digitalisering · Zingeving

Info/aanmelden: damenf@caiway.nl

De schatten van de Pax Christikerk

Peinzend loop ik door de Pax Christikerk. In *Kerk aan de Waterweg* zijn we gestart met de rubriek: 'schatten in de kerk'. Nu is onze kerk aan de beurt en de Pax is geen kerk die blinkt van pracht en praal en kostbare kunstschatten. Integendeel, ik weet eigenlijk wel zeker dat dit de meest sobere kerk van de parochie is.

door **Elly Barendregt**

Dat is altijd zo geweest. Het verhaal gaat dat pastoor Hermus, de bouwpastoor, tegen een collega die de nieuwe kerk kwam bewonderen, zei: 'Kunstschatten hebben wij niet, onze schatten lopen rond'. Kijk elkaar dus maar eens goed aan als u in de Pax komt, u bent één van de schatten! Toch moet er in de Pax iets te vinden zijn. Het bracht me bij de kerststal. Maar ja, ook een oud en sober geheel. Ik heb ooit eens de euvele moed gehad om voor te stellen op zoek te gaan naar een modernere en chiquere stal. Dat voorstel werd meteen van tafel geveegd, nee de oude stal moest blijven! Ieder jaar wordt de stal voorzichtig uit de bovenste kast in de sacristie gehaald. Beeld voor beeld wordt uit het krantenpapier tevoorschijn getoverd. Ieder jaar weer komen er gebutste beelden tevoorschijn. Ze zijn van gips, dus kwetsbaar. Ik zie schaapjes, waar een stukje vanaf is. Een herder waarvan zijn hoofd nog aan 'een zijden draadje' hangt. De engel met een geknakte vleugel. Dieren waar de verf vanaf is. Nauwkeurig inspecteren we alle beelden. Ongelooflijk hoe er ieder jaar weer gerepareerd moet worden.

Een verzameling van 'schatten' zo nu en dan met 'deukjes, butsen en schrammen'

De gave beelden mogen weer even in de doos, maar de gehavende worden ingepakt en gaan in een tas mee naar huis.
Thuis zet ik ze op tafel. De verf komt tevoorschijn en de nodige kwastjes en een schilderspalet worden klaargelegd. Al schilderend denk ik aan al die jaren dat we de kerststal neerzetten. Ik denk ook aan al die kinderen die met verrukte gezichtjes op de stal afrenden. Ze doken er zowat in, beesten werden opgepakt en naar eigen inzicht weer ergens anders in de stal gezet. Soms stonden alle herders en dieren opeens dicht opeengepakt, want buiten is het te koud vonden ze. Ik denk aan de schoolkinderen die, groep na groep, op bezoek kwamen in de kerk en mochten helpen om de stal in te richten. Voorafgaand aan het bezoek van de volgende groep moesten de kosters de stal weer uitruimen zodat de volgende groep enthousiast weer met het inrichten kon beginnen. En dan de herders die vorig jaar ineens door een humorvolle parochiaan voorzien waren van een mondkapje. Het mag en kan allemaal. En dan is het ook niet zo verwonderlijk dat er op de duur wat stukjes ontbreken. Het past wel bij de Pax. Een verzameling van 'schatten' zo nu en dan met 'deukjes, butsen en schrammen', zoekend naar warmte, schuilend bij elkaar. Hoopvol, gelovend en vertrouwend dat ieder jaar weer het kind Jezus in die armzalige stal, in onze donkere wereld, zijn licht en warmte geeft aan ons allen.

WJD-kruis in onze parochie

Jongeren op weg naar Lissabon

Een groot houten kruis werd op zondag 23 oktober de Liduinabasiliek ingedragen. Dit heeft alles te maken met de Wereldjongerendagen, komende zomer in Lissabon.

door **Janet Bisschop**

Het is een bijzondere aanblik, jongeren die een houten kruis binnendragen, bij de opening van de eucharistieviering in de basiliek op 23 oktober. Het gaat om het kruis van de Wereldjongerendagen (WJD) die in augustus in de Portugese hoofdstad Lissabon zullen plaatshebben. Het is een exacte kopie van het kruis dat van WJD naar WJD reist en dat nu al in Lissabon is. Drie weken maakt dit kruis een rondgang door Nederland. Het wil uitnodigen tot 'vrede, verzoening en verlossing '.

Taizélied

Elke drie jaar (ongeveer) worden de Wereldjongerendagen georganiseerd, afwisselend in Europa of elders in de wereld. Honderdduizenden tot soms wel drie miljoen jongeren nemen deel aan deze zesdaagse bijeenkomsten. De paus is altijd een of meer dagen aanwezig.
Paus Johannes Paulus II nam het initiatief voor deze dagen en hij gaf ook het grote kruis aan de jongeren. Sindsdien heeft het een speciale plaats bij elke editie van de WJD. In 1989 was er de eerste keer een zesdaagse bijeenkomst in Santiago de Compostella. Verder waren er WJD's in onder andere Toronto, Keulen, Sydney, Krakau, Panama.

Een rondgang van drie weken

Schiedam is de eerste stad in het bisdom Rotterdam waar het vier meter hoge kruis 'landt' op deze zondag. Het komt uit het bisdom Breda. Naast het kruis wordt ook een Maria-icoon in de processie meegedragen.

Ondersteunen

Pater Avin Kunnekkedan gaat voor in de eucharistieviering, samen met diaken Ivan Osseweijer, die verschillende jongeren uit zijn parochie in de bollenstreek heeft meegebracht. De cantorij van de basiliek heeft speciaal een Taizélied ingestudeerd: *Crucem Tuam*, 'wij vereren uw kruis, Heer, wij loven uw opstanding'. De mensen in de kerk kunnen nadenken over de situatie van de jongeren in onze tijd.

Aan het eind van de viering krijgt pastoraal jongerenwerker van het bisdom, Desirée Bühler het woord. Ze vraagt de aanwezigen om mee te gaan naar Lissabon... als ze binnen de leeftijdscategorie vallen. De andere aanwezigen wordt gevraagd de reis van de jongeren te ondersteunen, in hun gebed of via een geldelijke bijdrage.
Na Schiedam gaan het kruis en zijn begeleiders naar Poortugaal, Brielle, Delft en Den Haag en enkele dagen later naar het volgende bisdom, Den Bosch.

Foto's : Ramon Mangold

Het bisdom Rotterdam organiseert een reis naar Portugal, via Parijs, Lourdes en Fatima, vanaf 24 juli tot 9 augustus. De WJD zijn van 1 tot en met 6 augustus. De laatste week van juli is er een voorprogramma in een van de bisdommen van Portugal. Jongeren die geïnteresseerd zijn, kunnen al meedoen met een weekend op Ameland, van 14-16 januari. Meer informatie: bisdomrotterdam.nl/wjd

Maassluis eert vrijwilligers

Koorzangers, koffieschenkers, kinder

Wat zijn er veel taken in een geloofsgemeenschap en wat zijn er veel vrijwilligers, die al deze taken op zich nemen, vaak al heel wat jaren. In Maassluis eert men jaarlijks de jubilarissen.

door **Wil Lammers** en **Ria Sosef**

Op 11 september 2022 vierden wij Startzondag in Maassluis. Het Andreas, Petrus en Pauluskoor zong voor de eerste keer onder leiding van de nieuwe dirigent John van Leeuwen. Dat alleen was al feestelijk, maar er was meer. Er werd een kindje gedoopt tijdens de viering en na dat blijde gebeuren was er aandacht voor de vrijwilligers, met name voor de jubilarissen. Dit jaar mochten we zeventien vrijwilligers huldigen. Dankbaar zijn wij voor hun inzet, daarom hebben we hen in het zonnetje gezet. Graag noemen wij hun namen en verdiensten.

Tien jaar vrijwilliger

Zeven dames zijn tien jaar vrijwilliger. Elly Slof verzorgt na de zondagvieringen koffie en thee. Ans van Wijk zingt als alt in het Andreas, Petrus en Pauluskoor. Mieke Scheepens is werkzaam in de Elisabethgroep. Marian Simons is gastvrouw, vriendelijk en trouw. Rita van Geert- de Cock is gastvrouw en bezorgt het blad Kerk aan de Waterweg. Zij is lid van de werkgroep verzorging liturgische gewaden en zet zich in als Bedrijfshulpverlener.
Bonnie Groenewout kalligrafeerde de oorkondes ter herinnering aan de doop. Zij brandschildert met vaste hand de herinneringskruisjes voor de overledenen. Jane Prins van 't Hoff zong in het Andreas kinderkoor. Daarna sloot zij zich aan bij de werkgroepen Kindernevendienst en Familievieringen en is nu lector.

Twintig jaar vrijwilliger

Drie personen zijn twintig jaar vrijwilliger. Gerda van Schie zingt in het Rouw- en Trouwkoor en bij het Andreas, Petrus en Pauluskoor. Zij bezorgt het blad *Kerk aan de Waterweg* en helpt bij het schoonmaken van de kerk. Daarnaast was zij betrokken bij de groep MOV als assistente bij acties.
Maria van Hooidonk was enige tijd lid van de Elisabethgroep. Zij bezorgt het blad *Kerk aan de Waterweg* en is actief bij het kerkvervoer.
Paul Wubbels is chauffeur bij het kerkvervoer. Hij loopt de wijk rond voor de Actie Kerkbalans en speelde een rol bij de verhuizing van de kerk, van het centrum naar het Andreasplein. Hij zette zich in bij de orgelbouw en was lid van de technische commissie. Hij is lid en werkzaam in de werkgroep vastgoedbeheer en de werkgroep fondsenwerving.

Graag noemen wij hun namen en verdiensten

Veertig jaar vrijwilliger

Vijf personen zijn veertig jaar actief. Sandor Wols is koster en bezorgt het kerkblad. Hij heeft zich ingezet bij het organiseren van de pelgrimages van de MOV-groep. Ruud Veerman bezorgt het parochieblad en hij loopt voor Actie Kerkbalans.
Janny Bergmans zong bij het jongerenkoor Akkoord. Zij werd lid van de werkgroep kindercrèche en de stuurgroep liturgie. Ze bezocht de Pastorale School en zette zich in voor de Kindernevendienst en de Familievieringen. Zij zat in de redactie van 'Van Binnen Uit' en was tevens bezorger van dat kerkblad. Zij was Wijkcontactpersoon en heeft een jongerengespreksgroep geleid. Zij liep voor Actie Kerkbalans en organiseerde een rommelmarkt voor 'Palen voor de nieuwe kerk'. Zij was vertegenwoordiger voor Taizé aan de Maas, lid van de Oecumenische werkgroep Taizé Maassluis en lid van het Platform van

nevendienst...

Kerken. Zij was betrokken bij de oprichting van het jongerenkoor ToBeContinued en is daarvan de secretaresse en verzorgt de layout van de liturgieboekjes. Zij zat in een klankbordgroepje voor de Impulsweken. Ze is afgevaardigde bij de Stichting Present. Zij was actief bij de werkgroep fondsenwerving, door het verkopen van eigenhandig gemaakte artikelen. Nu zingt ze bij Intermezzo, is zij EHBO/BHV-er en werkt op het secretariaat.
Peter Bergmans was koorlid bij het jongerenkoor Akkoord en speelde in het combo als basgitarist! Hij volgde de Pastorale School. Peter zat in de tekstgroep voor jongerenvieringen en in de stuurgroep liturgie, hij was leider bij de jongerengespreksgroep, hij was lid van de werkgroep geloofsverdieping en van de werkgroep oecumenische vieringen. Peter zat in het klankbordgroepje voor impulsweken. Hij volgde cursussen oriëntatie dirigent/cantor en stemvorming voor koorleiders. In 2010 vertegenwoordigde hij Maassluis bij het evenement Taizé aan de Maas en was mede-initiatiefnemer voor de Taizé vieringen in Maassluis. Hij is werkzaam in de commissie ICT. Hij zong als cantor en is dirigent bij ToBeContinued en bij Intermezzo.
Wil Lammers zingt in het Andreas, Petrus en Pauluskoor. Zij neemt bestuurszaken binnen het koor op zich zoals die van secretaris en penningmeester. Ze heeft werk verzet in de vrijwilligerszorg en die taak met een onderbreking weer op zich genomen. Verder is Wil betrokken bij de Vastenactiemaaltijd en brengt de uitnodigingen voor de Actie Kerkbalans rond.

Vijftig jaar vrijwilliger is Piet de Jong. Hij zingt bij de bassen in het Andreas, Petrus en Pauluskoor. Ook nam hij bestuurlijke taken op zich. Zo was hij lid van de Pastorale raad en volgde daarvoor ook cursussen, zoals bij de Pastorale School. Ook zong hij tijdens de vieringen als cantor. Piet is de grondlegger van de werkgroep vrijwilligerszorg. Ook deed hij administratief werk op het secretariaat.

Zij ontvingen een kaars, een roos, een oorkonde en daverend applaus

Zestig jaar vrijwilliger is Nico Meinders, een diamanten jubileum. Het begon met zingen bij Cantate Domino. Daarna werd hij dirigent van het kinderkoor. Hij was lid van de Parochiële Adviesraad en coördinator van de stuurgroep liturgie. Vervolgens werd hij dirigent van het Andreaskoor en van het Rouw- en Trouwkoor. De inspiratie hiervoor haalde hij uit de jaarlijkse lieddagen in Dominicuskerk in Amsterdam. Hij was lid van de werkgroep kerkmuziek. Hij was zeer betrokken als lid van de commissie gebouw en orgelbouw. Hij stopte als dirigent en ging zingen in het Andreas, Petrus en Pauluskoor. Als tussendirigent heeft Nico in maart, april en mei van dit jaar het dirigentenstokje nog weer even opgepakt.
Maar niet alleen rond muziek is hij actief. Hij gaf Nederlandse les aan pater Avin en pater Melvin. Hij maakte een uitgebreid verslag van de bijbelbijeenkomst die wekelijks op donderdag na de eucharistieviering gehouden werd.

De jubilerende vrijwilligers hebben we bedankt voor hun inzet voor onze gemeenschap. Zij ontvingen een kaars, een roos, een oorkonde en daverend applaus. En toen was er koffie met lekkers en vierden we het feit dat wij zoveel lieve, goede, actieve vrijwilligers hebben die elkaar dragen en gedragen worden, waardoor onze gemeenschap kan bestaan.

advertentie

W.BROEREN & ZONEN
elektrotechniek
UNETO-VNI
Nieuwsticht 1
3113 BH Schiedam
Tel: 010-4263409
info@broerenelektro.nl
www.broerenelektro.nl

Groeiende armoede in Nederland

Laten we onze ogen open houden

De armoede groeit, constateert Taco van der Meer. Als docent merkt hij het aan de leerlingen en hun ouders. Ted van der Geest merkt als vrijwilliger bij de voedselbank dat het steeds drukker wordt. Een tweeluik uit Vlaardingen.

door **Taco van der Meer, diaken en docent aan De Internationale Vos** en **Ted van der Geest, parochiaan**

Armoede op de scholen

Ik trap geen open deur in wanneer ik zeg dat je steeds minder boodschappen voor je geld krijgt. Waar ik voorheen zonder nadenken de Albert Heijn binnenliep en mijn mandje vulde met wat ik nodig had, merk ik dat ik toch wat voorzichtiger ben. Het leven is duurder geworden. En dan heb ik het nog goed. Zeker wanneer ik kijk naar mensen die ik tegenkom in mijn omgeving, of wanneer ik de diverse actualiteitenprogramma's volg.

Alles leek goed

Er gaat geen dag voorbij, of we horen via de media over de groeiende armoede in Nederland. Dichterbij zie je ook de signalen. Je ziet steeds vaker de straatkrantverkopers. En ziet u ook niet vaker mensen met koffers door de stad lopen, op weg naar ... waar? Het zijn vaak arbeidsmigranten, die met hun hebben en houwen op zoek zijn naar een onderkomen. Want ze hebben net hun baan verloren en daarmee ook hun huis.

Dit had ik aan het begin van mijn onderwijscarrière niet gedacht. Als ik dan tijdens mijn lessen aardrijkskunde sprak over armoede, dan betrof het mensen in de Derde Wereld. Het was een 'Ver-van-mijn-bed-show'. De meesten van ons hadden het goed en kregen het beter. Het inkomen van mensen groeide en we konden ons meer veroorloven. De eerste twintig jaar van mijn onderwijscarrière leefde ik in een bubbel. Alles leek goed; mijn inkomen was gegarandeerd, ook mijn leerlingen en ouders hadden het goed; over armoede hoorde ik toen niet veel. Het was iets dat ver weg was.

Verrast met kerstpakketten

Ouderbijdrage

Tot ik van de school aan de Nassaulaan in Schiedam verhuisde naar een school in de wijk Nieuwland. Daar moest er regelmatig een brief aan ouders worden meegegeven, omdat de ouderbijdrage nog niet betaald was. Waar gedreigd werd dat de kinderen dan niet met schoolreisje mee mochten. Dus werd het op het laatste moment betaald. "Zie je wel ..., als je je poot maar stijf houdt", werd er regelmatig gezegd. Ik zei het ook.

Mijn ogen gingen echter open toen ik op huisbezoek ging. Daar werd ik echt geconfronteerd met armoede. De woning, soms zonder vloerbedekking, liet hier geen twijfel over bestaan. Armoede kwam dichterbij. Door ouders die mij in vertrouwen namen, kwam ik erachter wat werkelijk gebeurde. Ja, de ouderbijdrage was betaald, maar het had de schuldenlast doen groeien.

Gelukkig waren er steeds vaker ouders die ons

in vertrouwen namen. Gelukkig konden we, in samenwerking met de gemeente, daadwerkelijk helpen.

Leuke leerlingen

Uiteindelijk ben ik terecht gekomen op de school waar ik nu werk: De Internationale Schakelklas. Het gaat om leerlingen van 12 tot 18 jaar, die als vluchteling, statushouder, of arbeidsmigrant hier gekomen zijn. Leuke leerlingen en ouders die hier tijdelijk of voorgoed een bestaan op willen bouwen. Dankzij ouders en leerlingen die ons hun vertrouwen schenken, zien we steeds vaker wat armoede betekent. Zoals de leerlingen die regelmatig te laat komen, want ze moesten eerst hun broertjes en zusje naar school helpen. De ouders waren namelijk al om zes uur begonnen met werken.

En al die leerlingen die klein behuisd zijn. Een maand geleden heb ik Oekraïense leerlingen thuis bezocht. Ze hebben een kamer en een slaapkamer. In de slaapkamer is een stapelbed voor de kinderen en een tweepersoonsmatras voor de ouders. Verder zijn er leerlingen die geen eten hebben, soms een uur lopen voor ze op school zijn (geen geld voor fiets of OV) en meisjes die thuis blijven als ze ongesteld zijn (geen geld voor maandverband). En dan zijn er leerlingen die hopen dat het nieuwe lesrooster gunstig uitpakt. Dan kunnen ze het baantje houden dat meebetaalt in het onderhoud van het gezin.

Ik ben blij wanneer we wat kunnen doen: eten tussen de middag, vers fruit, tweedehands fietsen en een uitdeelpunt voor maandverband. Druppels op een groeiende, gloeiende plaat. We bereiken slechts een fractie van de naar schatting 1.1 miljoen mensen die leven onder de armoedegrens. Mensen die heel vaak de weg niet weten te vinden naar de diverse instanties en regelingen. En hoewel wordt gezegd dat armoede niet iets is waar je voor hoeft te schamen, gebeurt het toch.

Wij kunnen als parochianen van De Goede Herder daar misschien weinig aan doen. Maar laten we in ieder geval onze ogen open houden, ons oor te luisteren leggen en waar nodig voor deze mensen spreken wanneer zij dat (nog) niet kunnen.

Taco van der Meer

Voedselbank naar de Westwijk

Vele jaren was er een uitdeelpunt van de voedselbank in de Lucaskerk. Dat begon allemaal eenvoudig. In 2006 besloot de diaconie van de PKN-kerken in Vlaardingen om voedselpakketten te gaan verstrekken aan mensen met een te krappe beurs. Verspreid over de stad werden er door de centrale voedselbank in Rotterdam bij enkele gemeenteleden thuis kratten bezorgd, die dan in de loop van de dagen daarna door cliënten opgehaald konden worden.

Dus particulieren hadden een tijdje vier of vijf kratten in de gang staan. Dit was voor die mensen geen probleem, maar al gauw liep het aantal cliënten op en was het toch beter dat er locaties gezocht werden voor distributie van grotere aantallen. De diaconie klopte toen aan bij de pastoraatgroep van de toen nog zelfstandige Willibrordparochie. Zou de parochie de centraal gelegen Lucaskerk op vrijdagmiddag beschikbaar willen stellen als uitdeelpost van een twintigtal voedselpakketten? De pastoraatgroep hoefde niet lang na te denken over een positief antwoord, en zo kwam er een uitdeelpost van de voedselbank in de Lucaskerk.

Dan kunnen ze het baantje houden

Al gauw meldden zich een tiental vrijwilligers en de cliënten konden op vrijdag van 16 tot 17 uur een voedselpakket komen ophalen. Omdat er na verloop van tijd ook vlees aangeleverd werd is de afhaaltijd vervroegd want vlees moet niet te lang buiten een koeling blijven.

Thuis bezorgd

Het aantal cliënten liep geleidelijk op naar negentig en omdat niet iedereen overdag het pakket kon ophalen werd het ook mogelijk om 's avonds te komen. In coronatijd mochten er maar drie cliënten tegelijk naar binnen en liep de afhaaltijd vaak enorm uit. Een enkele keer werd ook wel een pakket thuis bezorgd als de cliënt in quarantaine zat. Cliënten komen momenteel in aanmerking voor een pakket als zij per maand na aftrek van vaste lasten nog maar 190 euro + 110 euro per persoon te besteden hebben.

De inhoud van de pakketten kan erg variëren; soms zit er nauwelijks basisvoedsel in, maar allerlei liflafjes. De hoeveelheid kan ook wisselen, afhankelijk van hoeveel de centrale in Rotterdam uit het bedrijfsleven aangeleverd krijgt. Bedrijven, kerken en scholen in de buurt zorgen gelukkig voor aanvulling. Een tijd lang stelden een aantal winkels in Vlaardingen het brood van donderdag beschikbaar voor de voedselbank. Sommige zijn daarvan teruggekomen, maar nog altijd rijdt een vrijwilliger op vrijdagmorgen bij een viertal bedrijven langs om het brood van de voorgaande dag op te halen. Albert Heijn stimuleert nu en dan zijn klanten om een artikel extra te kopen ten behoeve van cliënten van de voedselbank dat dan aan de uitgang afgegeven kan worden aan onze vrijwilligers. Ook levert de kerk van de Nazarener voor iedere cliënt een doos eieren, een stuk kaas of een pak wasmiddel. Van de Sionsschool, het Palet, en de Jozefmavo krijgen we wel eens kerstverrassingen voor de cliënten. Plan is om met ingang van 2023 alle kerkgangers in Vlaardingen te vragen om op de eerste zondag van de maand een bepaald basisproduct (pasta, bloem, aardappelen e.d.) mee naar de kerk te nemen ten behoeve van cliënten. Nu en dan een bedrag overmaken naar de bankrekening van de voedselbank wordt ook zeer gewaardeerd.

Aan het eind van elk jaar worden we verrast met kerstpakketten, geleverd door bijvoorbeeld Unilever, Stichting Vlaardingse Spijskokerij, de Rotary.

Als de centrale in Rotterdam eens een weekje de levering overslaat wordt er op kerkleden een beroep gedaan om voor een bedrag van 25 euro een boodschappentas vol artikelen te doneren ten behoeve van cliënten om die week toch door te komen.

Supermarkt

De Lucaskerk zal binnenkort geen uitdeelpunt meer zijn. Omdat de centrale in Rotterdam stopt met aanleveren van kant en klare pakketten is besloten om over te gaan op een andere wijze van distributie. Vanaf januari kunnen de cliënten op donderdag en vrijdag naar een pand in de Westwijk komen, dat is ingericht als supermarkt. De door de centrale aangevoerde artikelen liggen daar in schappen en de cliënten kunnen nu zelf bepalen welk artikel ze wel of niet mee naar huis nemen. Voorheen moesten ze de gehele inhoud van een pakket meenemen; een artikel ruilen met een andere cliënt was geen probleem, maar ze konden de kerk niet laten zitten met een partij ongewenste artikelen.

Dus na zestien jaar verdwijnt de voedselbank van het kerkplein van de Lucaskerk. Helaas is deze bank nog altijd én steeds meer een bittere noodzaak.

Ted van der Geest

Volgend jaar kunnen cliënten naar een pand in de Westwijk komen, dat is ingericht als supermarkt

AANBOD GELOOFSVERDIEPING DECEMBER 2022 TOT EN MET MAART 2023

IN PAROCHIE DE GOEDE HERDER

MAASSLUIS – VLAARDINGEN - SCHIEDAM

AANBOD GELOOFSVERDIEPING 2022-2023

Het seizoen is weer van start gegaan. Als u dit leest dan naderen de kerstdagen. De winkels liggen vol spullen die de suggestie geven voor mooie kerstdagen, met veel sfeer, gezelligheid en warmte. 'Zoeken naar warmte' is het thema van dit nummer van *Kerk aan de Waterweg*. Juist in deze donkere dagen is het vinden van warmte en nabijheid zo belangrijk, wie heeft het niet nodig op z'n tijd.
Het seizoen geloofsverdieping is van start gegaan met een avond verzorgd door broeder Coert Biesjot. Het was goed om hem weer in ons midden te hebben. Een impressie van de avond vindt u in dit nummer.
Zoeken naar warmte? Ook in de komende maanden zijn er weer mooie activiteiten, ook voor de jongeren. We hopen op 'hartverwarmende ontmoetingen'. In dit katern leest u alles over de activiteiten die in de maanden december tot en met maart worden georganiseerd. Ze worden eerst in schema gezet en daarna per activiteit uitgebreid toegelicht. Zo kunt u nu al uw keuze maken en de data in uw agenda reserveren. Aan het eind van het katern leest u hoe u zich kunt aanmelden.
Heeft u ideeën voor activiteiten, we staan er altijd voor open. Mailen kan naar koalsie@upcmail.nl

Henri Egging, portefeuillehouder geloofsverdieping,
Riek Wouters, René Eysink Smeets, Elly Barendregt,
parochiële werkgroep geloofsverdieping

ACTIVITEITEN OVERZICHT

AANBOD GELOOFSVERDIEPING IN MAASSLUIS, VLAARDINGEN EN SCHIEDAM		
ACTIVITEIT	**WANNEER**	**WAAR**
Rust, innerlijke vrede en harmonie door meditatie	Elke 2e vrijdagavond van de maand, van 20.00 - ca. 21.00 uur. 9 dec. 13 jan. 10 febr. 10 mrt, 14 apr.	Vlaardingen, Pax Christikerk
De kunst van het ongelukkig zijn. -- Samenkomen rond een boek --	Datum in januari in onderling overleg	Schiedam in onderling overleg
Filmmiddag: Kapsalon Romy	Zondagmiddag 29 januari na de viering, met koffie en een lunch	Schiedam De Werf, tegenover de Jacobuskerk
	Zondagmiddag 12 februari na de viering, met koffie en een lunch	Schiedam De Wilgenburg, achter de basiliek
Filmavond: the two Popes	Vrijdagavond 20 januari aanvang 20.00 uur (inloop vanaf 19.45)	Vlaardingen Pax Christikerk
Filmavond Still Mine	Vrijdagavond 10 februari. Aanvang 20.00 uur (inloop vanaf 19.45 uur)	Maassluis, Petrus en Pauluskerk
Bloemschikking in de vastentijd	Zondagmiddag 5 maart Na de viering incl. lunch tot ca. 16.00 uur	Vlaardingen, Pax Christikerk
'Heeft de kerk nog toekomst' 2 avonden n.a.v. het boek van J.de Kesel	Dinsdagavonden 14 en 21 maart van 19.30-21.30 uur	Schiedam Pastorie van de basiliek
Kloosterweekend O.L.V. Abdij in Oosterhout	Do. 15 t/m zo. 18 juni	O.L.V. Abdij Oosterhout
ACTIVITEITEN VOOR DE KINDEREN		
Kindje wiegen	25 december 15.00 uur	Schiedam
Kindercarnaval	17 febr. tijd nog niet bekend	Pax Christikerk
Het aanbod Geloofsverdieping is met zorg samengesteld. Alle activiteiten gaan door tenzij er onvoldoende belangstelling is of er andere beperkende factoren zijn.		

Heeft de kerk nog toekomst?

- serie van twee avonden -

Kardinaal Jozef de Kesel (aartsbisschop van Mechelen-Brussel) schreef het boek: 'Geloof & Godsdienst in een seculiere samenleving'.
Maar hij gelooft niet dat de Kerk naar haar einde gaat.
Ze zal zich moeten herbezinnen over haar zending en zich herpositioneren.
Twee avonden van bezinning en verdieping over verleden en de toekomst van de Kerk, onder begeleiding van pastor Charles Duynstee.
Dinsdagavonden 14 en 21 maart van 19.30 – 21.30 uur, in de pastorie van de basiliek

TOELICHTING PER ACTIVITEIT

Rust, innerlijke vrede en harmonie door meditatie

Inhoud Meditatie is het tot rust brengen van de geest, deze vrijmaken van rusteloze emoties en gedachten. Het helpt om stress en angstgevoelens te verlichten, om beter met het leven om te gaan, het versterkt het lichaam van binnenuit en vergroot de concentratie en helderheid. Meditatie bevordert vreugde en geluk in elk aspect van het leven. Daarom is het goed om meditatie een onderdeel van je leven te maken. Soms is het al genoeg om 10 of 15 minuten gewoon even stil te zitten.

Vorm een aantal oefeningen om ons lichaam voor te bereiden, een stukje theorie, ademhalingsoefeningen, concentratietechniek en meditatie.
Begeleiding Margareth van der Nol.
Plaats Pax Christikerk.
Data en tijd in principe elke tweede vrijdagavond van de maand van 20.00 -- ca. 21.00 uur. De avonden voor de komende periode zijn 9 december, 13 januari, 10 februari, 10 maart en 14 april.
Na afloop gelegenheid om na te praten bij een kopje thee. Het is verstandig om vooraf niet te zwaar te eten en iets mee te nemen om warm te blijven.
Aanmelden is noodzakelijk, bij voorkeur via het e-mailadres koalsie@upcmail.nl of via tel. nr. 06 10709911
Kosten Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

De kunst van het ongelukkig zijn

-- Samenkomen rond een boek--

Inhoud en vorm Twee parochianen willen samen met anderen een boek uitdiepen. Ons oog is gevallen op het boek *De kunst van het ongelukkig zijn*, van de Vlaamse psycholoog Dirk de Wachter, die in zijn praktijk veel te maken heeft met mensen die zich ongelukkig voelen.
Een uitdagend boek, verdeeld in drie hoofdstukken 'geluk – ongeluk – zin'. Wat maakt je gelukkig of ongelukkig? Wat is een goed, zinvol leven? In deze tijd ligt de nadruk nogal op geluk, plezier, succes. En als het tegenzit, waar blijf je dan? We gaan samen op zoek naar wat je herkent in dit boek en wat je inspireert.

Begeleiding Gerarda Havermans-van Mourik en Lidwien Meijer
Opgave Wie zin heeft om dit boek te lezen en er samen minstens een avond of middag over te spreken, meld je aan, via Lidwien lammeijer24@gmail.com.
Uiterlijk 15 december, dan kunnen we met de deelnemers in onderling overleg een datum en een plaats afspreken.
Meer informatie Lidwien Meijer en Gerarda Havermans.
Dirk de Wachter, *De Kunst van het ongelukkig zijn* is een uitgave van LannooCampus.
Plaats In onderling overleg.
Kosten Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld

Filmmiddag: Kapsalon Romy

Inhoud Kapsalon Romy is een film over een oma die met frisse tegenzin op haar kleindochter past. Haar pas gescheiden dochter moet werken. Oma is nog actief als kapster maar worstelt met beginnende Alzheimer.
Vorm We kijken samen naar de film en na afloop praten we over onze indrukken.
Begeleiding Riek Wouters
Tijd en plaats zondagmiddag 29 januari aansluitend aan de viering van 11.00 uur, met koffiedrinken en een broodje. In Centrum de Werf (tegenover de Jacobuskerk).
Aanmelden Voor donderdag 26 januari. Via secretariaat.jacobusmartinus@goedeherderparochie.nl
Of telefonisch via Riek Wouters 0615377328.
Dezelfde film op zondagmiddag 12 februari aansluitend aan de viering van 10.00 uur, met koffiedrinken en een broodje. Centrum De Wilgenburg (achter de basiliek).
Aanmelden Voor donderdag 9 februari
Via liduinabasiliek@hotmail.com
Of telefonisch via de telefoon van de basiliek 010 4268228
Kosten Een vrijwillige bijdrage wordt zeer op prijs gesteld.

Filmavond: The Two Popes

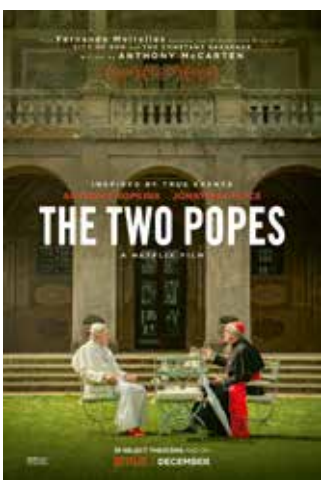

Inhoud In 2013 kondigde paus Benedictus XVI geheel onverwacht zijn aftreden aan. De behoudende Duitser werd opgevolgd door de progressieve Argentijn, die paus Franciscus werd. De film speelt vlak voor de machtswisseling en volgt een (speculatieve) ontmoeting tussen de twee tegenpolen.
Als kardinaal Bergoglio vanuit Argentinië naar Rome afreist om paus Benedictus te vragen afstand te mogen doen van zijn kardinaalschap, omdat hij 'als gewone priester de gelovigen beter bij kan staan', begint een gesprek tussen twee mannen. En wat voor een gesprek. Je weet dat Bergoglio op een zeker moment de nieuwe paus wordt. Je weet dat de rijzige en weerbarstige paus Benedictus het niet vol gaat houden. Je weet wat er op het spel staat.
Vorm en begeleiding We kijken naar de film en gaan daarna met elkaar in gesprek.
Plaats Pax Christikerk.
Datum en tijd Vrijdagavond 20 januari 2023, inloop 19.45 uur en aanvang film 20.00 uur. (de avond duurt tot ca 22.15 u)
Kosten Een vrijwillige bijdrage voor de film wordt op prijs gesteld.
Aanmelding Niet noodzakelijk, maar wel mogelijk via koalsie@upcmail.nl

Filmavond: Still Mine

Inhoud en vorm Craig Morrison (James Cromwell), een boer op het platteland van St. Martins, New Brunswick, is gewend om dingen voor zichzelf te doen. Enigszins koppig, met hulp van zijn vrouw, Irene (Geneviève Bujold), is hij erin geslaagd om zijn boerderij draaiende te houden met behulp van traditionele methoden, ondanks de overheersing van industriele landbouw.

Wanneer Irenes gezondheid begint te falen, realiseert Craig, een bekwame timmerman, zich dat hij een nieuw huis voor hen moet bouwen om het haar gemakkelijker te maken. Maar wanneer een overheidsinspecteur het tot zijn persoonlijke missie maakt om de bouw van het nieuwe huis te stoppen, moet Craig vechten voor zijn recht om hun laatste huis te bouwen. Gebaseerd op een waargebeurd verhaal.
Begeleiding René Eijsink Smeets. We bekijken de film en praten er over na.
Plaats Petrus en Pauluskerk.
Data en tijd Vrijdagavond 10 februari, aanvang 20.00 uur, kerk open om 19.45 uur.
Aanmelden Voor 6 februari via secretariaat.andreaspetruspaulus@goedeherderparochie.nl
Kosten Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gestel

Bloemschikking in de vastentijd

Inhoud De vastentijd is een tijd van inkeer en bezinning. In de kerk merken we dat in de liturgie, de liturgische kleur is paars, er wordt geen Glorialied gezongen, de Paaskaars wordt niet ontstoken en staat niet meer in de kerkzaal. Ook de bloemversiering is sober.
Tijdens deze middag gaan we zelf een liturgisch bloemar-

rangement maken, passend in de vastentijd, met elementen die verwijzen naar
de Bijbellezingen in deze tijd.
Vorm en begeleiding We maken een bloemarrangement, staan stil bij de gebruikte materialen en de symboliek ervan, onder leiding van Rita Vlierhuis en Dien van Bel.
Plaats Pax Christi kerk.
Datum en tijd Zondagmiddag 5 maart, na de viering.
Voor deelnemers aan de workshop is er na de viering koffie, soep en een broodje, aansluitend gaan we de bloemschikking maken.
De middag duurt tot ca. 16.00 uur.
Opgave Aanmelden (tot en met zondag 19 februari) is noodzakelijk in verband met de aanschaf van materialen, bij voorkeur via het e-mailadres koalsie@upcmail.nl of telefonisch via 06-10709911.
Kosten Lunch en workshop inclusief materiaal, koffie/thee € 15,00
Graag zelf een snoeischaar en een mesje meenemen.

'Heeft de kerk nog toekomst?'

-- Serie van twee avonden --

Inhoud Afgelopen jaar heeft kardinaal Jozef de Kesel (aartsbisschop van Mechelen-Brussel) het boek geschreven 'Geloof & Godsdienst in een seculiere samenleving'. Dit boek bestaat uit twee delen. Daarom komen er twee avonden.
In de eerste avond proberen wij de veranderde situatie te begrijpen. We leven niet meer in een religieuze, christelijke samenleving. Voor sommigen is daardoor de Kerk in crisis en verwarring geraakt. Deze overtuiging deelt de kardinaal niet. Dat de Kerk in crisis verkeert is duidelijk, maar hij gelooft niet dat de Kerk naar haar einde gaat. Ze moet wel de tekenen van de tijd leren verstaan en de veranderde situatie begrijpen.
Tijdens de tweede avond willen we ons bezinnen hoe de Kerk toekomst heeft in de huidige samenleving. Ze zal zich moeten herbezinnen over haar zending en zich herpositioneren.

Vorm en begeleiding twee avonden onder begeleiding van pastor Charles Duynstee.
Plaats de pastorie van de basiliek.
Data en tijd Dinsdagavond 14 maart, van 19.30 – 21.30u. 'De situatie begrijpen'
Dinsdagavond 21 maart, van 19.30 – 21.30u. 'Waarom Kerk?'
Opgave bij R. Wouters via e-mailadres riero24@hotmail.com
Kosten Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Kloosterweekend

-- Bezoek aan O.L.V. Abdij in Oosterhout --

Inhoud Even loskomen van de alledaagse hectiek; tijd voor bezinning; tijd om je mee te laten nemen in het rustgevende ritme van het kloosterleven. Dat kan bij de zusters Benedictinessen in Oosterhout. We volgen de gebedsdiensten van de zusters en we gaan in gesprek met de gastenzuster rondom een thema. Naast bezinning is er ook ruimte voor jezelf. Lezen, wandelen, creatief zijn of even niets doen; het kan allemaal. De kloostergasten worden door de zusters goed van eten en drinken voorzien. Het gastenverblijf is onlangs opgeknapt.
Begeleiding Zuster Hildegard en Anne van der Horst.
Plaats Onze Lieve Vrouwe Abdij, Zandheuvel 90, 4901 HX Oosterhout.
Datum en tijd Donderdagmiddag 15 juni tot en met zondag 18 juni.

advertentie

Opgave Aanmelden is noodzakelijk en moet vóór 28 februari. Dit kan via e-mail koalsie@upcmail.nl of via telefoon 06 10709911. Maximum aantal deelnemers is tien.
Kosten € 140,00 inclusief alle maaltijden en koffie/thee; exclusief reiskosten. Als de kosten een belemmering zijn, neemt u dan contact met ons op. (werkgroep Geloofsverdieping Vlaardingen, tel. 06 10709911).

Kindje wiegen

Inhoud De kerststal bekijken, knutselen, luisteren naar het kerstverhaal, liedjes zingen. Misschien is er ook wel iets te drinken met wat lekkers. Kortom een gezellige bijeenkomst. Kom je ook?

Begeleiding Jolanda Slagboom
Plaats Jacobuskerk in Schiedam-Kethel.
Datum en tijd 25 december om 15.00 uur
Aanmelden via secretariaat.jacobusmartinus@goedeherderparochie.nl

Kindercanaval

-- Vlaardingen --

Inhoud Zin in carnaval? In Vlaardingen in de Pax Christikerk komt een gezellig kindercarnaval. Wat gaan we doen? Daar wordt nog over nagedacht. Maar... één ding is zeker, het wordt leuk.

Datum en Tijd Vrijdagavond 17 februari.
Plaats Pax Christikerk.
Aanmelden via emailadres jongerenwerkpaxchristi@gmail.com of koalsie@upcmail.nl

In het overzicht wordt de locatie aangegeven waar de activiteit wordt gehouden.

De adressen van de diverse locaties zijn
Maassluis
Petrus en Pauluskerk, Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis. (achter de kerk is gratis parkeerruimte)
Vlaardingen
H. Lucaskerk, Hoogstraat 26, 3131 BN Vlaardingen.
Pax Christikerk Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen.
Schiedam
Basiliek (pastorie) Singel 104, 3112 GS Schiedam.
Centrum de Wilgenburg (achter de basiliek) Land van Ris 6, 3112 DT Schiedam.
H.H. Jacobus en Martinuskerk Kerkweg 53, 3124 KD Schiedam.

In verband met de organisatie is het prettig wanneer u zich aanmeldt voor de activiteit(en) waaraan u wilt deelnemen. In de beschrijving staat vermeld hoe u zich kunt aanmelden.

Terugblik

De vrouwen van Jezus van Nazareth
In het kader van het aanbod Geloofsverdieping waren er in Maassluis vier avonden met als thema: 'de vrouwen van Jezus van Nazareth.' Documentairemaker Kefah Allush ging op zoek naar hun verhaal.
De eerste avond ging over Maria Magdalena, de vrouw die volgeling van Jezus werd en brak met de traditie van trouwen en kinderen krijgen. Ze volgde hem en begreep zijn prediking en levensdoel. Ze was een ontwikkelde vrouw maar werd door de heersende clerus door de eeuwen heen steeds meer weggezet als prostituee. Pas in 2016 heeft paus Franciscus haar gerehabiliteerd door haar verheffing tot 'Apostel der apostelen'. Zij was immers degene die de verrijzenis van Jezus geloofde en doorvertelde aan de leerlingen.
De tweede avond ging over Maria, de moeder van Jezus. Zij werd uitverkoren om zijn moeder te worden. Haar ouders waren ook zeer vrome mensen en uit die traditie komende, aanvaardde zij, in overgave, dit wonder.
Jezus verliet het ouderlijk huis om zijn roeping te volgen: Gods liefde aan de wereld kenbaar maken. Maria bleef hem volgen en komt naar voren als een sterke vrouw. Haar latere verschijningen komen in de film niet aan bod, wel haar grote aanzien en devotie in Polen. Polen is door de geschiedenis heen vaak opgedeeld geweest tussen allerlei grootmachten, echter Maria verbond het Poolse volk.
De derde avond ging over Helena Augusta, die leefde in de derde eeuw. Ze was de moeder van keizer Constantijn de Grote die de christenen vrijheid van godsdienst gaf.

Ze was een diep gelovige vrouw en door haar reizen verspreidde ze het christendom in Oost- en West-Europa. Ze nam het kruis van Jezus mee en hierdoor werd het kruis het symbool voor het christendom. Hiervoor was het uitsluitend een strafwerktuig. Ook zij was dus een sterke vrouw en een voorbeeld.
De vierde avond stond Nino uit Georgië centraal. Nino, de dochter van een Romeins krijgsheer. kreeg in een droom van Maria de opdracht het christendom in Georgië te brengen. Ze vormt van twee wijnstokken een kruis en karakteristiek is dat de horizontale poot aan beide zijden afbuigt. In Georgië komt ze in contact met de koningin en de koning. Na gebed bij haar ziekte en de genezing wordt de koningin christen. De koning komt pas later tot geloof na angstig gebed bij een verduistering. In Georgië is er een grote verering voor deze Nino, ze is de beschermheilige van het land. Een op de drie vrouwen heeft Nino als (doop)naam. Na Albanië werd Georgië het tweede christelijke land van Europa.
De vier avonden werden bijgewoond door een wisselende groep parochianen. Het was boeiend na afloop van de film met elkaar van gedachten te wisselen. Zeker is dat de rol van de vrouw in de ontwikkeling van het christendom onderbelicht is. Het was waardevol stil te staan bij deze vrouwen in het besef dat er nog ontelbare andere vrouwen voorbeelden zijn geweest en nog zijn. Het heeft me weer bewuster gemaakt van de scheppende kracht van vrouwen.
Tiny van Rijn-Kennepohl

Op reis naar het kloosterdorp Steyl

Op zaterdagochtend 3 september vertrekken we met een grote groep parochianen per touringcar vanaf de Petrus-en Pauluskerk. Eerst halen we in Schiedam nog meer deelnemers op en dan trekken we richting Steyl, gelegen aan de Maas. Onderweg bidt Pater Avin met ons het kwartiergebed van de Duitse priester Arnold Janssen.
Aangekomen bij het missiehuis St. Michaël staan soep, koffie en thee klaar in de apostelzaal. Daar krijgen we ook een uitgebreide presentatie over het ontstaan van het missiehuis en de visie van de stichter, de heilige Arnold Janssen (1837-1909). Hij begon met een klein huis, maar door zijn grote geloof worden aan het eind van de negentiende eeuw in korte tijd drie kloosters gesticht: eén voor mannen, het gezelschap van het Goddelijk Woord (SVD) waartoe Pater Avin zich geroepen voelde. Verder twee kloosters voor vrouwen: de blauwe (missiezusters) en de roze zusters (aanbiddingszusters). Nog altijd zijn de missionarissen, missiezusters en aanbiddingszusters samen met duizenden vrijwilligers, verspreid over meer dan zestig landen bezig met de universele liefde van God.
Pater Avin leidt ons vervolgens rond door de drie kloosters en de kloostertuin. Eerst bezoeken we de benedenkerk waar zich het graf van Arnold Janssen bevindt onder een indrukwekkend vensterraam. Men ziet de handen van God: de gele hand van het Licht en de rode hand van de H. Geest. Opdat de gehele kosmos door Gods licht vervuld zal worden. De bovenkerk is eveneens indrukwekkend, met veel engelen en vijf glasramen, die staan voor de vijf continenten. Hierna bezoeken we de kamer waar Arnold Janssen heeft gewoond, gebeden en gewerkt en waar hij ook gestorven is.
De wandeling gaat door de grote kloostertuin, die zelfs met deze droogte een juweel is. Ook de begraafplaats wordt bezocht en sommigen bezoeken de Lourdesgrot en de Olijfberggrot.
Het H. Hartklooster is gebouwd in de vorm van een duif, teken van de Heilige Geest. Hier worden we door de blauwe zusters verwelkomd en bidden we gezamenlijk tienmaal het Wees Gegroet. Met de bus gaan we naar de Aanbiddingszusters. Daar mogen we vragen stellen aan de zeventien roze zusters, die hier samen wonen, werken en bidden. Het zijn slotzusters, letterlijk zijn ze door hekken afgesloten van de buitenwereld. Ze mogen hun familie niet bezoeken, De familie mag wel naar hen toe, maar alleen achter hekken. Het maakt veel indruk, dat zij dit offer brengen om aaneengesloten te kunnen blijven bidden. Wat opvalt: ze zien er zeer gelukkig uit.
We sluiten deze dag af met een eucharistieviering in de benedenkerk.

Op de terugreis stoppen we in Blauwesluis voor een uitstekend driegangendiner bij Moeke Mooren, waar tijd is om uitgebreid te delen wat we vandaag hebben beleefd. Om 23.00 uur is de bus terug in Maassluis.
Met dank aan Pater Avin voor de bezielende leiding en René Eysink-Smeets voor de organisatie.
een van de deelneemsters.

advertentie

Adventsactie Solidaridad

Van de boer tot op uw bord

De adventstijd is de periode waarin vanuit de Vlaardingse kerken wordt gecollecteerd voor Solidaridad. Dit jaar gaat het over productieketens, bij kleding en voedsel.

door **MOV-ZWO Vlaardingen**

Solidaridad is een van oorsprong kerkelijke organisatie. Het begon ooit met projecten in Latijns Amerika. Vervolgens kwamen de bekende *Fairtrade*-certificaten en volop aandacht voor de economische ongelijkheid. Nu legt de organisatie zich ook toe op het in kaart brengen van productieketens en het ondersteunen van lokale producenten.

Spaargroepen

Solidaridad staat voor een duurzame productieketen: van de boer tot op uw bord, van de goudmijn naar het goud in uw telefoon. De organisatie wil dat boeren, mijnwerkers en arbeiders maximaal profiteren Dit wordt bevorderd door trainingen, begeleiden van spaargroepen of het lobbyen bij bedrijven en overheden. Boeren hebben de allerbeste zaden nodig, bemesting, technisch advies en een lening. Daar helpt Solidaridad bij. Ook moedigt men boeren en makers aan op te komen voor hun rechten, om de prijs te vragen die ze verdienen. 'Hoe wij wereldwijd handel drijven, is onhandelbaar', horen we in een filmpje van Solidaridad. In de handelsketens voor ons voedsel en onze gebruiksartikelen werken mensen in slechte omstandigheden, er verdwijnen diersoorten en het milieu raakt vervuild.

Dat klinkt alsof het allemaal aan de boeren en de makers is. Voor verandering is méér nodig. Iedereen moet meedoen, ook wij als consumenten, de bedrijven en de overheid. Daarom worden wij gestimuleerd om te kiezen voor producten die gemaakt zijn met respect voor mens en milieu. Overheden hebben de macht om regels en wetten te maken die dat stimuleren. Dat is nodig en het helpt ook echt. Het helpt om de bodems te herstellen, ontbossing tegen te gaan en gewassen te beschermen tegen extreem weer.

De ketens verbreken

Kleding

De keten die een product doorloopt is soms lang en ondoorzichtig: van het land en de fabriek tot aan de winkeldeur. Solidaridad doet er alles aan om ervoor te zorgen dat producten solidair gemaakt zijn. Maar de keuze van de consument is essentieel. Daarom organiseert Solidaridad campagnes gericht op solidair winkelen. Zoals bij kleding: ben je kritisch op wat je koopt, dan zou het mooi zijn als dat niet alleen voor je eigen portemonnee is, maar ook voor die van de makers. Dat stelt Solidaridad aan de orde met de 'Modebewust campagne'. Ruim 70 miljoen textielarbeiders wereldwijd worden slecht betaald en maken lange dagen. Het zijn meestal vrouwen, met weinig economisch perspectief. De verwachting is dat de vraag naar textiel in de komende tien jaar met 60 procent gaat stijgen. Helaas profiteren de mensen die onze kleding maken vaak niet van deze groei.

Veelal hebben we geen zicht op waar kleding vandaan komt, wie het heeft gemaakt, onder welke omstandigheden en voor welke

beloning. Solidaridad wil dat zoveel mogelijk consumenten bewuster kopen. De organisatie werkt met Sympany aan een gezamenlijk project in Ethiopië. De ambitie is om op termijn met 75 kleinschalige fabrieken te werken aan goede arbeidsomstandigheden, veiligheid en duurzame productiemethoden. Daarnaast worden de fabrieken aan buitenlandse inkopers gekoppeld. Zo verbreken we de ketens die de arbeiders beperken en maken we de productieketen transparant. Projecten - Modebewust campagne - Solidaridad

Cacao

Wij Nederlanders eten gemiddeld 4,5 kilo chocola per jaar. Toch is de chocowereld ongelijk verdeeld. De cacaoboer wordt uitgebuit en leeft in extreme armoede. Solidaridad werkt

in Liberia aan het ontwikkelen en verduurzamen van de cacaosector. Zo willen ze (in samenwerking met de overheid en boeren) een gezonde en winstgevende sector tot stand brengen, die de levensstandaard van boeren verbetert en de nationale economie een *boost* geeft. Dit doen ze door boeren te trainen en hen toegang te geven tot productie verhogende dienstverlening, zodat zij meer en betere cacao gaan verbouwen en verkopen.
Elke schakel in de chocoketen moet in actie komen: overheden, boeren, handelaren, merken, retailers, maar ook wij als consument. Zo kunnen wij als consument het voorbeeld geven door bewuste keuzes te maken tijdens het winkelen.

Voedselketens

Ook in Nederland zijn de voedselketens vaak niet transparant. Als Nederlands varkensvlees in Italië wordt verwerkt tot Parmaham, is het land van herkomst Italië. Als deze ham hier in de winkel ligt, is niet zichtbaar dat het vlees twee keer een lange weg heeft afgelegd. Omdat de producent onzichtbaar blijft, is die vaak de zwakste schakel in het geheel en meestal zijn dat onze boeren. Maar ook al blijft de keten kort en in eigen land, bijvoorbeeld omdat supermarkten rechtstreeks bij boeren of tuinders afnemen, dan nog is niet duidelijk of de producent er echt wijzer van wordt. De macht van de supermarkten bij het bepalen van de prijs is groot.
Het is daarom niet vreemd, dat producenten het heft in eigen hand nemen. Vooral biologische boeren en tuinders nemen die stap. Zij verenigen zich in hun verkoopstrategie en proberen hun producten zonder tussenhandel lokaal aan de man te brengen. Soms weten zij een plek in het schap van de supermarkt te verwerven, maar meestal hebben zij een winkel bij hun bedrijf, waar zij elkaars artikelen verkopen. Een voorbeeld van zo'n samenwerkingsverband is 'Heerlijk van dichtbij Streekproducten', een initiatief van acht lokale producenten, https://heerlijkvandichtbij.nl/over-ons/verkooppunten/ onder wie 'onze' Jelle en Stijn Zonneveld uit wijk Holy én Puur Natuurlijk Bio, Hoogstraat 165, zij allen produceren voornamelijk vlees en zuivel op biologische wijze.

De adventsactie wordt in Vlaardingen georganiseerd vanuit ZWO-MOV, voor de protestantse en de r.k. kerken. Uw steun voor de kerkenactie van Solidaridad is hard nodig. In de kerken is in de advent een deurcollecte. U kunt ook overmaken op NL82 INGB 0000 5562 94 Tnv Par.DGH actierekening MOV-ZWO, onder vermelding van Solidaridad 2022.

Het heft in eigen hand

HEERLIJK VAN DICHTBIJ STREEKPRODUCTEN

advertentie

automobielbedrijf Noorddijk

Uw leverancier van mobiliteit voor alle merken

Elektraweg 1
3144 CB Maassluis
Tel: 010-5912000
www.autonoorddijk.nl

‘Nazomeren in de Jacobus’ trok veel bezoek

Het Jacobusgilde van de Sint Jacobuskerk en muziekvereniging Sint Radboud bedachten om op vier (na)zomeravonden muziek met film te combineren. Dit bleek achteraf een ‘gouden’ greep.
Het Rotterdams Saxofoon Kwartet voerde diverse muziekstukken uit. Daarnaast waren er films op de vrijdag- en zaterdagavonden. De films hadden een relatie met de kerk of met de blaasmuziek. Zo bleek de start met de nostalgische en komische film ‘Fanfare’ van Bert Haanstra een leuke binnenkomer.
De belangstelling voor de muziekuitvoering van het Rotterdams Saxofoon Kwartet was zo groot dat de organisatoren moesten improviseren met extra plaatsruimte in de serre van de pastorie. De vier saxofonisten met Radboud-lid Tom de Vette hadden al eerder opgetreden tijdens de concertcyclussen in de Jacobuskerk. Ook nu gaven ze een knap staaltje muziek ten gehore dat door de vele bezoekers zeer werd gewaardeerd. De laatste twee filmavonden werden eveneens zeer druk bezocht, hetgeen voor de organisatoren aanleiding is om het ‘Nazomeren’ met muziek en film ook volgend jaar in de jaarkalender op te nemen.

Veel dank aan het Wijk Ondersteunend Team Sveaparken/Spaland van de Gemeente Schiedam voor hun geldelijke bijdrage, waardoor deze nazomerse activiteit ook financieel haalbaar is gebleken.
Hans Rombouts

Oecumenisch ochtendgebed

Elke donderdagmorgen is er in de Dorpskerk te Kethel een oecumenisch ochtendgebed.
Vanaf half 10 kan men in stilte binnenkomen en desgewenst al een lichtje aansteken. Om 10 uur begint het gebed.
Er worden altijd twee liederen gezongen en een psalm. De evangelielezing is de lezing van de komende zondag. De voorbeden sluiten hierop aan. De stilte is een belangrijk element. Het is goed om zo samen een klein half uurtje te bidden, te zingen en de stilte te laten groeien.
De sfeervolle, eeuwenoude kerkruimte draagt hier zeker toe bij.
Na afloop is er koffie en ontmoeting in het nabijgelegen Terpzicht. De voorgangers zijn pastores/predikanten en vrijwilligers van de Schiedamse kerken. Van harte welkom!
Lidwien Meijer

Tuinvrijwilligers

Het hele jaar is een groep bezig met het onderhoud van de ruimte rond de Petrus- en Pauluskerk. Dit mannetje heet Japie, zo mogen wij hem noemen als hij met ons aan het werk is. Hij heet officieel Jaap Thoen en hij heeft bij onze kerk een eigen stukje tuin en tegels om voor te zorgen. Zoals u kunt zien, is het goed verzorgd, en ziet het er kleurig uit. In werkelijkheid is het nog mooier. Dit zijn de rode stuiken die in deze tijd bloeien. In de zomer genieten we weer van de paarse lavendel. Japie doet het met zeer veel aandacht en ruimt ook zijn rommel op, daar mogen sommige mensen in Maassluis een voorbeeld aan nemen.
Jaap heeft niet alleen groene vingers, hij heeft ook een goede stem. Tijdens zijn grondwerk zingt hij niet maar zou het nog wel willen. Tijdens de koffiepauze luistert hij alleen, denken wij, maar als zijn gehoorapparaten die dag mee zijn, vertelt hij prachtige anekdotes.
Jaap doet het niet alleen, maar met zijn makkers Paul en Leo. Voor hen allen even aandacht hier, ook al willen ze dit niet. Dank je wel mannetje én mannen!
Cock Paalvast

Veel gezelligheid in Holy

Kerstconcert basiliek

Op vrijdag 23 december is er om 12.00 uur een kerstconcert in de Liduinabasiliek. Het Gewestelijk Senioren Orkest, een harmonie-orkest zal spelen. Een keur aan kerstliederen wordt ten gehore gebracht, uit allerlei tradities. De toegang is gratis. Het concert wordt mogelijk gemaakt door de Gemeente Schiedam en het kerkbestuur.

advertentie

Zou de jaarlijkse 'Dag van de ontmoeting' door kunnen gaan? Berichten over een toenemende golf van Corona besmettingen deden de ronde. Gelukkig stonden voor 2 oktober alle seinen op groen! Het Platform Verbinding dat deze dag elke jaar organiseert, was er klaar voor. Er waren drie activiteiten en de deelnemers konden aan alles deelnemen, of een keuze maken.

De middag startte om 13.00 uur met een lunch in de Pax Christikerk. Zo'n 25 mensen zaten aan tafel en men genoot van het eten maar zeker ook van het contact met elkaar. Om 14.30 uur stonden de spelletjes klaar in wijkcentrum De Bijenkorf. Rummikup, Mens erger je niet, of een potje sjoelen. Het ging er fanatiek aan toe. De stand werd nauwkeurig bijgehouden. De tijd ging snel voorbij.

Op naar het Kerkcentrum Holy voor de warme maaltijd die om 17.00 uur werd geserveerd. Er was ruimte voor veertig personen, nagenoeg alle plaatsen waren bezet. De jongeren die hadden gekookt, roerden in grote pannen vol met spaghetti en heerlijke saus. In sneltreinvaart werden de borden vol geschept en geserveerd. Er was ook hier volop ontmoeting en gezelligheid tijdens de maaltijd.

Moe maar voldaan konden we als 'Platformers' na afloop constateren dat het weer een geslaagde dag was met veel gezelligheid in Holy.

Elly Barendregt

Kerkenband Vlaardingen – La Granja

Al dertig jaar een hechte band

De kerkenband tussen de parochiegemeenschap van Vlaardingen en de parochie van La Granja op de Filipijnen bestaat al dertig jaar. Een gesprek met vier betrokkenen: Kees Clement, Han Raeijmaekers, Pieter Wapenaar en Rob van Herwaarden.

door **Jan Maasen**

De wortels van de kerkenband reiken tot begin jaren tachtig. In die tijd waren de gemeentelijke initiatieven rond ontwikkelingssamenwerking heel populair. In Vlaardingen was in 1981 de stichting VLOS opgericht (Vlaardingen voor Ontwikkelingssamenwerking), Daarin werkten tal van politieke partijen, maatschappelijke en kerkelijke organisaties samen. Zo ook de MOV-groep. VLOS ging in 1985 een stedenband aan met Bacolod, de hoofdstad van het Filipijnse eiland Negros. In de beginjaren zijn diverse delegaties heen en weer gereisd. Drie keer kwamen theatergroepen uit de Filipijnen hier optreden. Een groot succes, zo kort na de val van dictator Marcos. Kritisch theater ging er bij de toeschouwers in als zoete koek.

Pater Terence

Op uitnodiging van de MOV-groep kwam pater Terence Nueva van de parochie St. Vincent Ferrer in La Granja in de Veertigdagentijd van 1989 naar Vlaardingen.
La Granja is een verzameling dorpjes op Negros, niet ver van Bacolod. De Vastenactie was dat jaar bestemd voor de arme vissers van Negros, die hun boten hadden verloren door een zware tyfoon. De pater wist velen te inspireren door zijn optimisme. Thuisgekomen begon hij met een kleuterklas om de kinderen van de arme boerenbevolking onderwijs te bieden. Aan de vier Vlaardingse parochies verzocht hij een kerkenband aan te gaan om hem hierbij te steunen.
Han Raeijmaekers, nog steeds een van de trekkers van de MOV-groep, was in die tijd godsdienstleraar op Spieringshoek. In 1995 ging hij met een groepje leerlingen, collega's en een MOV-lid naar La Granja. Boordevol verhalen kwamen zij terug. Dat heeft het draagvlak voor de kerkenband zeker versterkt.
Bij het tienjarig bestaan zijn twee mensen van daar hier op bezoek geweest: Irene Rodrigues en Jinky Soletario. Beiden waren betrokken bij de schooltjes. Irene, een heel wijze vrouw, inmiddels 84, was jarenlang de contactpersoon voor de ondersteuning van de kleuterklasjes. In de loop der jaren is het aantal klassen gegroeid van één naar veertien.

Kees Clement in La Granja.

Anne Kuipers van circusschool Hannes bezocht La Granja met Kees Clement in 2013 en 2019 en organiseerde met de kinderen van de school een circusvoorstelling.

Circus in La Granja.

School in La Granja.

School in La Granja.

Boordevol verhalen kwamen zij terug

Stabilisatie

De periode tussen 2002 en 2010 stond in het teken van stabilisatie: geen bezoekers meer

vanuit de Filipijnen, omgekeerd nog wel af en toe vanuit Vlaardingen naar La Granja, uiteraard op eigen kosten.
De brieven, die eens in de drie maanden kwamen, zijn nu e-mails. Het nieuws wordt verspreid in de kerken. In de afgelopen jaren is het land twee keer getroffen door een tyfoon. Dan start men acuut een hulpactie. Zo ook bij de uitbraak van de coronapandemie in 2020. De kinderen konden niet meer naar school. Er zijn toen allerlei werkbladen ontwikkeld, zodat zij thuis toch nog wat konden leren. Vlaardingen heeft geld ingezameld voor het papier, een goede printer en computer.
De kerkenband leeft in Vlaardingen. Eén keer in de vijf á zes weken staat er een mandje achter in de kerken voor La Granja. Jaarlijks is er een speciale kerkenbandzondag, waarbij de leden erover vertellen. Geregeld is er nieuws via het parochieblad. Met Kerst maken leerlingen van de katholieke basisscholen in Vlaardingen tekeningen en brieven voor de kinderen in La Granja.

Minder afhankelijk

Jarenlang gaf men vanuit de opbrengst van acties € 4.000 ter ondersteuning van de schooltjes. Dat bedrag is recent verlaagd tot € 3.000 euro, omdat de geloofsgemeenschappen kleiner worden. Daarnaast daalt de motivatie bij de werkgroep. De communicatie vanuit de Filipijnen wordt ook minder. Financieel wordt La Granja minder afhankelijk van Vlaardingen. Pater Terence Nueva is vijftien jaar geleden vertrokken naar een rijke parochie in Australië, die sindsdien ook regelmatig geld overmaakt.
Terugkijkend is de kerkenband zeer waardevol gebleken. “Wat we al die jaren hebben verteld, is vormend geweest voor de mensen,” aldus Kees Clement. “Ze zijn bij de les gebleven. Het voordeel van een kerkenband is, dat deze door de jaren heen constant aanwezig is. Je kunt voortbouwen op eerdere activiteiten en berichten. We zijn in staat elke keer weer iets nieuws te brengen.”
Aanvankelijk was de kerkenband vooral een katholieke aangelegenheid. De Filipijnen is een katholiek land en het verzoek was ooit gericht aan de Vlaardingse parochies. Vanaf 2005 doet ook de PKN actief mee. In Vlaardingen bestaat een lange traditie van samenwerking tussen de kerken op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Vandaaruit groeide de samenwerking in de Vredesweek, de Veertigdagentijd en de Advent.

Het geheim van Vlaardingen

De kerken in Vlaardingen werken dus nauw samen op diaconaal vlak. Wat is hun geheim? Aarzelend zoeken de leden naar een antwoord. “In Vlaardingen kent iedereen elkaar,” begint Kees Clement. Het is een middelgrote stad, die snel gegroeid is in de wederopbouwfase. In de jaren zestig was er een lokale actie voor een waterproject op Kythera, een Grieks eiland. Die actie heeft veel mensen bij elkaar gebracht. Allerlei organisaties en kerken vinden elkaar in voornoemde stichting Vlos en Vele Vlaardingers Eén Huis (VVEH). Han Raeijmaekers voegt daaraan toe, dat veertig jaar geleden in de verschillende Vlaardingse kerken oecumenisch ingestelde voorgangers actief waren. Mede dankzij hen is er een missionair-diaconaal consulent aangesteld en is De Windwijzer gestart. Dat is nu een broedplaats voor gezamenlijke diaconale initiatieven, ook voor de katholieke gemeenschap. In de laatste jaren groeit de betrokkenheid van de kleinere protestantse kerken. Tegenwoordig treffen alle diaconieën elkaar drie keer per jaar en worden ook concrete acties in gang gezet, zoals rond de vluchtelingenboot, energiearmoede en de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Maar ook de samenwerking met maatschappelijke organisaties is voorbeeldig. De vorming van de Vredesambassade Vlaardingen heeft andere partners in het vizier gebracht. Vijftien maatschappelijke partners ontwikkelden een programma voor de vredesweek 2022.
Tot slot moet Han toch iets van het hart: “Terwijl we plaatselijk steeds breder gaan samenwerken en dat van harte doen, moeten we juist bij de landelijke organisaties Pax en Solidaridad laten horen, dat wij er als kerken ook nog zijn. Zij lijken hun kerkelijke oorsprong helemaal te vergeten. Die verontrusting hebben we in gesprekken met Solidaridad en Pax laten weten.”

Met toestemming overgenomen uit het blad Missio

Kerkenbandviering 2022

Op 2 oktober jl. vond in de Pax Christikerk in Vlaardingen de jaarlijkse kerkenbandviering plaats. Voorgangers waren, namens 3D, Arno Mooren en Anne van der Horst en deze gezinsviering werd muzikaal ondersteund door kinderkoor Okido. Gedurende de viering werd aan de hand van foto´s en verhalen een dag beschreven uit het leven van het Filipijnse jongetje Sebastien. De overweging (door Arno) was interactief en de kinderen namen volop deel. Verder werden door de kinderen, als groet aan

de kinderen in La Granja, handafdrukken op een stuk papier gezet en vervolgens mooi versierd. Dit ´kunstwerkje´ wordt naar de Filipijnen gestuurd.
Het was een sfeervolle én informatieve viering, waarbij een goed beeld werd gegeven van het dagelijks leven op de Filipijnen en de verschillen (maar soms ook weer overeenkomsten) met dat van onszelf.

Ontmoeten in de zomertijd

Samen eten en erop uitgaan

Tijdens de zomermaanden was vanuit de Lucaskerk een programma met maaltijden en activiteiten. U kon daarover lezen in het vorige nummer van *Kerk aan de Waterweg*. Hierbij het vervolg, want de zomer duurde tot eind september.

door **José Smeele**

Op 27 juli zijn wij gaan varen met de fluisterboot op de Vlaardingse vaart langs de vlietlanden. Tijdens onze tocht hebben wij geluisterd naar de uitleg van de gids en ook naar de muzikale kwaliteiten van pater Melvin.
Op 24 augustus hebben wij het museum van Jan Anderson bezocht. Jan heeft ons verteld over de katholieke schuilkerk van Vlaardingen, op de Zouteveenseweg, bij Schipluiden. Deze plek heet nu nog steeds de Kapel. Ook vertelde hij over de rooms-katholieke begraafplaats Emaus, een van de oudste katholieke begraafplaatsen boven de rivieren. Natuurlijk vertelde hij over het ontstaan van zijn eigen museum, dat ook wel cultuurhuis wordt genoemd.

Een kwast

Op 14 september hebben wij uitleg gekregen over beeldhouwen. Ria Koks heeft ons bevlogen verteld dat iedere steen weer anders is. Wanneer zij de juiste vorm gevonden heeft, dan kan het schuren en polijsten beginnen en het genieten van de kleur die dan tevoorschijn komt.
Op 21 september hebben we het Vlaardings museum bezocht. Vanwege de Vredesweek was er een thematentoonstelling. Kunstenaars, als vluchteling ooit in ons land gekomen, hebben ons uitleg gegeven bij de schilderijen die zij maakten, met het thema 'generatie vrede'. We werden uitgenodigd om mee te schilderen en bijna iedereen heeft een kwast vast gehouden en geschilderd. De drie schilderijen zijn nog te zien in Vlaardingen.
Op 28 september hebben wij ons zomerprogramma afgesloten met een lunch. Pater Melvin maakte voor ons een feestelijk Indiaas hoofdgerecht! De opbrengst van de lunch (370 euro) hebben wij aan een Oekraïens project van pater Melvin gegeven.

Een feestelijk Indiaas hoofdgerecht

Diverse wensen

Bij de evaluatie hebben de bezoekers aangegeven dat zij hopen dat deze lunch niet het einde van onze activiteiten is. Zij hebben nog diverse wensen, en die gaan wij verder uitwerken. Naast onze speciale activiteiten wordt het ontmoeten op het Kerkplein heel belangrijk gevonden. Een deel van de bezoekers wil graag bij elkaar komen om met elkaar te praten en er zijn klaverjassers en *rummy cuppers*. We zijn blij met 'toevallige' bezoekers, mensen die zich uitgenodigd voelen door ons stoepbord buiten. Soms komt men alleen binnen om de kerkzaal te bezoeken en soms komt men binnen omdat men op zoek is naar een kopje koffie en contact.
Terugkijkend heeft het zomerprogramma veel hoogtepunten gehad. De één noemt het museum, een ander de uitleg over beeldhouwen en weer iemand anders vond het schilderen in de vredesweek de mooiste ervaring.

LiRiKo zoekt toetsenist

Na zeventien jaar neemt Roel Mooren afscheid van het gemengd koor LiRiKo, een van de koren van deelgemeenschap Pax Christi. Het koor zoekt nu een andere toetsenist, als het kan iemand die daarbij ook dirigeert. LiRiKo is een seniorenkoor geworden, met leden die nog heel graag zingen. Bent u of kent u iemand die zin heeft in deze muzikale uitdaging? We komen graag met u of met die persoon in contact voor een oriënterend gesprek.
Voor meer informatie: Anne van der Horst, telefoon 06-27241418.

Pastoraatgroep zoekt coördinator

In deelgemeenschap Andreas, Petrus en Paulus in Maassluis zoekt men een coördinator van de pastoraatgroep. Met ondersteuning vanuit het pastorale team wordt onder leiding van de coördinator de pastorale zorg via de werkvelden Liturgie, Diaconie, Gemeenschapsopbouw en Catechese binnen de deelgemeenschap gestalte gegeven. Er wordt samengewerkt met de Commissie Beheer.
Hierbij behoren de volgende deeltaken:

a Het signaleren en bespreken van de pastorale behoeften, noden en wensen
b Het voorbereiden en (doen) uitvoeren van pastoraal beleid
c Het ontwerpen en opzetten van pastorale projecten en activiteiten
d Het begeleiden van personen en groepen die in de deelgemeenschap actief zijn.

Voor deze functie is het belangrijk dat de kandidaat een nauwe betrokkenheid heeft met de r.-k. kerk, bekendheid of ervaring heeft bij een of meerdere werkvelden, beschikt over communicatieve en leidinggevende capaciteiten en zo mogelijk deel uitmaakt van de deelgemeenschap.
Er wordt een gedegen inwerkperiode geboden met een volledige overdracht van de benodigde documentatie. De sfeer in de groep is fijn.
Voor meer informatie: Ria Sosef (tel. 06 46 17 80 91 of email: riasosef@hotmail.com)

Elisabethgroep zoekt uitbreiding

De zorg voor onze ouderen en zieken wordt in Maassluis gedragen door de enthousiaste vrijwilligers van de Elisabethgroep. De leden brengen al jaren bezoekjes aan jarige ouderen. De laatste tijd komen er vragen van mensen die vaker bezoek zouden willen. Maar dan moet de groep groter zijn! Wie zijn bereid om parochianen te bezoeken? Belangrijk is een luisterend oor bieden.
De Elisabethgroep kent nog meer activiteiten. Iedere tweede dinsdag van de maand verzorgt de groep een eucharistieviering voor de ouderen en jaarlijks is er een seniorendag. Ook worden er wenskaarten gemaakt.
Voor meer informatie: Anita van Anraad, coördinator. Tel: 06 55 54 20 10, E-mail: vananraadanita@gmail.com

MOV-groep Vlaardingen zoekt versterking

September 2011 werd Vlaardingen PAX Ambassadestad van Vrede. Jan Terlouw werd toen landelijk ambassadeur en burgemeester Tjerk Bruinsma de plaatselijke ambassadeur.
We leven nu eind 2022, in een wereld vol conflicten. Ook dichtbij merken we de gevolgen.
In 2023 proberen we toch door te gaan met ons werken aan vrede. De MOV-groep in Vlaardingen, die bestaat uit Ted van der Geest, Anne van der Horst, Han Raeijmaekers en Antoinette van Rutten is op zoek naar mensen die willen meewerken aan het ambassadewerk, in samenwerking met de ZWO-groep. Meer informatie: movzwo@hetnet.nl - ambassadestadvanvrede@kpnmail.nl Tel.: 0630565296 https://vredesweek.nl/ambassades.

Vluchtelingenwerk in de regio zoekt begeleiders

maatschappelijk begeleiders
Vluchtelingen met een status helpt u de weg te vinden in onze stad en maatschappij. U helpt met praktische zaken, zoals inschrijving in de gemeente en het regelen van basisbehoeftes als gas, water en licht, verzekeringen, tandarts en onderwijs.
wegwijscoaches
Nieuwkomers moeten wennen aan onze cultuur en gebruiken. Als wegwijscoach helpt u daarbij. U wordt een half jaar een maatje van een nieuwkomer (m/v). Samen spreken jullie wekelijks af op een tijdstip dat jullie schikt.

Informatie en aanmelding via drubnikowicz@vluchtelingenwerk.nl of neem direct contact op met teamleider Daria Rubnikowicz via 06-83643085. Kijk ook op www.vluchtelingenwerk.nl voor meer informatie.

advertentie

Fietsreparatie Maassluis
Premium dealer van BIKKEL
Service dealer
Sparta - Batavus - Koga - Haibike
Babboe - Raleigh - Lapierre
Winkel
Nieuwe Kerkstraat 4
Reparatie & testcenter
P.J. Troelstraweg 7
Maassluis

Geloofsleerlingen opgenomen in de kerk

Mensen met een eigen voorgeschiedenis

Zeven geloofsleerlingen waren er dit jaar. Zij werden vooral individueel begeleid door parochianen.

door **Tiny Kennepohl** en **Cintha van der Toorn**

Pater Melvin Tharsis was dit jaar de begeleider van de Werkgroep Geloofsleerlingen van de Goede Herder parochie.
Er waren zeven deelnemers dit jaar. Na een gezamenlijke bijeenkomst werden de kandidaten individueel voorbereid, omdat de werkgroep merkte dat hun voorgeschiedenis heel verschillend was; mensen komen gemakkelijker 'los' als de ontmoetingen een op een zijn. De werkgroep hoopt wel dat er komend jaar wat meer structuur en continuïteit zal zijn, maar uiteindelijk is het allemaal goed gekomen!
Vijf mensen die betrokken waren bij de voorbereiding, ontvingen op 29 mei het Heilig Vormsel door Mgr. Van den Hende, tijdens de parochiele Vormselviering in de basiliek. Dit waren Klaudia Mrozowska, Inge Claessen, Wiktoria Burda en Antoine en Piet Manga Owona.

Twee dopelingen

Twee geloofsleerlingen ontvingen tijdens de zondagse eucharistieviering de drie sacramenten van initiatie. Eddie Daniëls werd op zondag 28 augustus geïnitieerd in de katholieke kerk. In de basiliek ontving hij het Heilig Doopsel, de Heilige Communie en het Heilig Vormsel. Pater Melvin diende de sacramenten toe. De cantorij zong liederen speciaal voor Eddy: de Geest des Heren heeft een nieuw begin gemaakt (GVL 419) en Vernieuw Gij mij, o eeuwig

licht (GVL 538). Vele parochianen feliciteerden hem na afloop met deze stap.
Linda Oosterveer werd op zondag 16 oktober tijdens de eucharistieviering opgenomen in onze kerk. Dit gebeurde in de Pax Christikerk, waar zij zingt bij het koor Impuls. Pastor Henri Egging diende de sacramenten toe.

Allerlei aspecten

In februari 2022 startte Linda als geloofsleerling. De eerste kennismakingsbijeenkomst was in de basiliek. Hierna volgde ze een individueel traject, ze besprak met iemand van de werkgroep allerlei aspecten van de kerk. In deze periode werd ze ook lid van het koor Impuls. Ze was vaak in de Pax Christi tijdens repetities en tijdens de vieringen waarin Impuls zong. Daarom wilde ze ook graag in deze kerk haar initiaties ontvangen.
Zondag 16 oktober was het eindelijk zover. Het koor Impuls zong en Linda zong mee. Toen trad ze naar voren om, gesteund door haar meter, de Doop, het Vormsel en de Heilige Communie te ontvangen.
Het was mooi om als gemeenschap hierbij aanwezig te zijn. We herdachten op deze manier ook onze eigen initiaties, en we ontvingen een nieuwe christen. Vooral in deze tijd met de daling van het aantal kerkgangers, voelen we hoe belangrijk gemeenschap is en hoe iedere persoon telt.

Toen trad ze naar voren

EERSTE HEILIGE COMMUNIE IN 2023

In 2023 zal er op drie plaatsen een Eerste Heilige Communieviering plaatsvinden in parochie de Goede Herder. U kunt uw kind aanmelden voor één van deze vieringen. U krijgt dan een aanmeldingsformulier en verdere informatie over de voorbereidingsbijeenkomsten voor de kinderen en de ouders. De informatie wordt u per e-mail toegestuurd. In onderstaand schema ziet u wanneer de vieringen zijn en bij wie u uw kind kunt aanmelden. Aanmelden kan tot 1 januari 2023.

Deelgemeenschap	Datum en kerklocatie viering voorstellen Communicanten	Datum en kerklocatie viering Eerste Heilige Communie	Aanmelden bij
Maassluis **Andreas, Petrus en Paulus**	22 januari 2023 09.30 uur Petrus en Pauluskerk Pastor Avin Kunnekkadan	23 april 2023 10.00 uur Petrus en Paulus kerk Pastor Avin Kunnekkadan	Daniëlle van der Mieden eerstecommuniemaassluis@goedeherder-parochie.nl
Vlaardingen Willibrord **(Pax Christikerk en H. Lucaskerk)**	5 februari 2023 10.30 uur Pax Christikerk Pastor Melvin Tharsis	16 april 2023 10.30 uur H. Lucaskerk Pastor Melvin Tharsis	Jetske Burggraaf eerstecommunievlaardingen@goedeherder-parochie.nl
Schiedam **(Deelgemeenschap Schiedam)**	29 januari 2023, 10.00 uur, St. Liduina en O.L.V. Rozenkrans Pastor Charles Duynstee	4 juni 2023 10.00 uur St. Liduina en O.L.V. Rozenkrans Pastor Charles Duynstee	Monique Visser eerstecommunieschiedam@goedeherder-parochie.nl

Actie Kerkbalans

Het is mooi om te zien hoe we bij alle coronamaatregelen samen kerk zijn. We ontmoeten elkaar tijdens vieringen en activiteiten en we mogen samen zingen en koffie drinken. We zijn samen onderweg in geloof. Als parochie merken we dat de kerk een plek van betekenis blijft voor velen. Een plek met inspirerende vieringen, voor het opsteken van een kaarsje, een luisterend oor en hulp aan armlastigen.
Graag houden we dit ook komende jaren in stand. Want we zijn gewend geld te reserveren voor de sportvereniging of het krantenabonnement, maar ook de parochie heeft financiële bijdragen nodig. Anders dan in ons omringende landen ontvangt de parochie namelijk géén subsidie van de overheid en zijn wij volledig afhankelijk van giften.
Denkt u daarom aan de actie Kerkbalans? Zo houden we samen de parochie financieel gezond en al het goeds in stand. De actieperiode Kerkbalans loopt van zaterdag 14 januari tot zaterdag 28 januari.

advertentie

NOTARIS
Mr H. JANSEN
- vastgoedtransacties
- hypotheken
- oprichting B.V.'s
- testamenten
- levenstestamenten
- huwelijkse voorwaarden
- schenkingen

Haven 19 tel. 010 - 591 11 22
3143 BB Maassluis info@notarisjansen.nl

NIEUWS VAN EN VOOR JEUGD EN JONGEREN

PAROCHIE DE GOEDE HERDER ORGANISEERT IN HET BIJZONDER VOOR ALLE JEUGD EN JONGEREN VERSCHILLENDE ACTIVITEITEN EN VIERINGEN (OOK) PER LOCATIEKERN. WE NODIGEN JE VAN HARTE UIT OM NAAR EEN OF MEERDERE ACTIVITEITEN TE KOMEN.

JE BENT ALTIJD WELKOM BIJ ONS!

datum	activiteit	locatie
	Kinderwoorddienst & Creche	Basiliek doorlopend 2 x per maand
Zondag 4,11 en 18 dec. 11.00 uur	Advent kinderwoorddienst	Pax Christikerk
24 dec. 18.30 uur	Kerst Woord- en Gebedsviering	Basiliek
24 dec. 18.30 uur	Kinderkerstviering	Jacobus/Martinus
24 dec. 18.30 uur	Kerstgezinsviering	Petrus en Pauluskerk
24 dec. 19.00 uur	Kerst Gezinsviering	Pax Christikerk
25 dec. 15.00 uur	Kindje Wiegen	Jacobus/Martinus
	2023	
Zondag 8 jan. 10.30 en 19 febr. 11.00 uur	Kinderwoorddienst	Pax Christikerk
17 febr.	Kinder Carnaval meer info volgt	Pax Christikerk

ik houd van zingen,

Hallo ik ben Otis en ik ben 8 jaar en ik zit al 2 jaar bij Okido. Ik zit er met heel veel plezier op. Het is altijd gezellig bij Okido en het leukste is het bij vieringen zingen en vooral bij kerst is zingen leuk.
Het zou nog leuker zijn als er meer kinderen komen meezingen.
Groetjes Otis.

WIL JE KERSTLIEDJES MEEZINGEN MET OKIDO?
IN AANLOOP NAAR DE KERST GAAN WE OEFENEN OP: MAANDAG 28 NOVEMBER, DINSDAG 13, & MAANDAG 19 DECEMBER VAN 18:45 TOT 19:45 IN DE PAX CHRISTIKERK AAN DE REIGERLAAN 51 IN VLAARDINGEN.
TIJDENS DE KERSTGEZINSVIERING OP KERSTAVOND IN DE PAX CHRISTIKERK ZULLEN WE DE KERSTLIEDJES IN DE KERK ZINGEN.
LOOP BINNEN OP EEN OF MEERDERE REPETITIES EN ZING GEZELLIG MET ONS MEE! IEDEREEN IN DE BASISSCHOOLLEEFTIJD (DIE KAN LEZEN) IS WELKOM!

HE, IK HEB HET VORMSEL GEDAAN, WEET JE WAT WE NU DOEN? BENIEUWD? LEES MEER OP DE VOLGENDE PAGINA

NA HET VORMSEL

kletsen en plannen maken

De Wereldjongerendagen zullen volgend jaar in Lissabon plaatsvinden.
Daarom is het WJD-Kruis momenteel on tour door Nederland en in het weekend van 22- 23 oktober was het WJD-Kruis bij ons in het Bisdom Rotterdam.
Daarom mocht ik samen met Siri en een aantal andere jongeren van ons Bisdom het kruis binnendragen in H. Liduina Basiliek in Schiedam.
Uiteindelijk gaat het WDJ-kruis volgend jaar naar Lissabon voor de Wereldjongerendagen.
Helaas ben ik er nog te jong voor om deel te nemen aan de Wereldjongerendagen, maar hopelijk in de toekomst!
Groetjes, Olivia

Hoi ik ben Olivia en ik zat in de vormsel groep eerder dit jaar. We zijn met een paar meiden door gegaan, supergezellig. We zijn van plan om vaker iets leuks met elkaar te doen wat met ons geloof te maken heeft.
16 oktober kwam er iemand langs in de Pax Christikerk van de politie eerst gingen we met Pastor Duynstee over de 10 geboden praten gemaakt door jongeren en onze mening er over delen. Daarna gingen we met iemand van de politie praten over regels die je moet volgen en wie die maken. Over ongeveer een maand gaan we naar het politiebureau ik heb daar ook heel erg veel zin in om het politiebureau te zien en hoe het daar aan toe gaat.

HEB JE VRAGEN, EEN LEUK IDEE VOOR EEN JEUGD EN/OF JONGEREN ACTIVITEIT VOOR ONZE PAROCHIE OF EEN INTERESSANTE AANVULLING VOOR DIT KATERN
E-MAIL DAN NAAR JONGERENWERKPAXCHRISTI@GMAIL.COM

Liturgisch rooster weekendvieringen begin december 2022 begin maart 2023, met voorgangers,

	Petrus & Pauluskerk 09:30h	Pax Christikerk 11:00h
zat. 03 december		
Tweede zondag van de Advent, 4 december	Woord- en communieviering, parochiaan, cantor	Eucharistie M. Tharsis SVD, koor 'Liriko', met kinderwoord-dienst/10+
O.L.V. Onbevlekt Ontvangen, donderdag 8 december	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD, 9:00 uur	
zat. 10 december		
Derde zondag van de Advent, 11 december	Eucharistie, H. Egging Andreas, Petrus en Pauluskoor	Eucharistie, M. Tharsis SVD, samenzang, met kinderwoorddienst/10+
zat. 17 december		
Vierde zondag van de Advent, 18 december	Eucharistie, H. Egging, gospelkoor	Woord- en communieviering, parochiaan, samenzang, met kinderwoorddienst/10+
Kerstavond, zaterdag 24 december	Gebedsdienst, parochiaan, gezinsviering, 18:30 uur, cantor	Gebedsdienst, parochiaan, gezinsviering met kinderkoor 'Okido', 19:00 uur
	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD, koor 'Intermezzo', 21:00 uur	
		Eucharistie, H. Egging, zanggroep Impuls, 22:30 uur
Eerste Kerstdag, zondag 25 december	Eucharistie, C. Duynstee, 09:30 uur Andreas, Petrus en Pauluskoor	Eucharistie, C. Duynstee, koor 'Liriko', 11:00 uur
Tweede Kerstdag, H. Stefanus, maandag 26 december		
Feest H. Familie, vrijdag 30 december		
Oudejaarsdag, zaterdag 31 december		
Nieuwjaarsdag, zondag 01 januari	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD, 09:30 uur	Gezamenlijke viering in de Lucaskerk
zat. 07 januari		
Openbaring van de Heer (Drie-koningen), zondag 8 januari	Eucharistie, M. Tharsis SVD	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD, met kinderwoorddienst/10+, alle koren, 10:30 uur
zat. 14 januari		
zondag 15 januari	Oecumenische viering, C. Duynstee, ds. C. Schreuder e.a., Immanuelkerk, 10:00 uur	Woord- en communieviering, parochiaan, samenzang
Zaterdag 21 januari		
Zondag 22 januari	Eucharistie, A. Kunnekkadan SVD, gezinsviering, voorstellen communicanten	Oecumenische viering, L. Meijer en ds. H. Habekotté, zanggroep 'Impuls', kerkcentrum Holy, 10:30 uur
vrijdag 27 januari		
zat. 28 januari		

Kijk voor de laatste wijzigingen op de websites

H. Lucaskerk 09:30h	St. Liduinabasiliek zat. 18:00; zon. 10:00h	H. Jacobuskerk 11:00h
	Eucharistie H. Egging	
Eucharistie C. Duynstee, cantor	Eucharistie H. Egging, herenkoor 'In Honorem Dei'	Woord- en communieviering, parochiaan, koor 'Corazon'
	Gebedsgroep 'Mama di Rosario', C. Ebaa CSSp, 15:00 uur	
	Eucharistie M. Tharsis SVD, 19:00 uur, koren 'Jubilatio' en 'In Honorem Dei'	
	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD,	
Woord- en communieviering, parochiaan, Willibrordkoor	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD, dameskoor 'Jubilatio'	Eucharistie, H. Egging, samenzang
	Eucharistie, C. Duynstee	
Eucharistie, M. Tharsis SVD, cantor	Eucharistie, C. Duynstee, herenkoor 'In Honorem Dei'	Eucharistie, M. Tharsis SVD, samenzang
	Gebedsdienst, C. Duynstee, gezinsviering, cantor, 18:30 uur	Gebedsdienst, parochiaan, gezinsviering, gelegenheidskoor, 18:30 uur
Eucharistie, C. Duynstee, Willibrordkoor, 21:00 uur	Eucharistie, H. Egging, koren In Honorem Dei en Jubilatio, 20:30 uur	Eucharistie, M. Tharsis SVD, koor Corazon, 22:00 uur
	Eucharistie, C. Duynstee, koren In Honorem Dei en Jubilatio, 24:00 uur	
Eucharistie, M. Tharsis SVD, Willibrordkoor, 09:30 uur	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD, koren 'In Honorem Dei' en 'Jubilatio', 10:00 uur	Eucharistie, M. Tharsis SVD, samenzang, 11:00 uur
	Eucharistie, M. Tharsis SVD, dameskoor 'Jubilatio', 10:00 uur	
	Eucharistie, H. Egging, 08:30 uur	
	Vesperviering, L. Meijer, 17:00 uur	
	Eucharistie, C. Duynstee, koren In Honorem Dei en Jubilatio, 19:00 uur	
	Oudejaarslof, H. Egging, herenkoor 'In Honorem Dei', 18:00 uur	Oecumenische Oudejaarsviering, Dorpskerk, 19:30 uur
Eucharistie, C. Duynstee, cantor, 10:30 uur	Eucharistie, H. Egging, 10:00 uur, herenkoor 'In Honorem Dei'	Eucharistie, M. Tharsis SVD, samenzang
	Gebedsgroep 'Mama di Rosario', C. Ebaa CSSp, 15:00 uur	
	Eucharistie, C. Duynstee	
Gezamenlijke viering in de Pax Christikerk	Eucharistie, C. Duynstee, koor Jubilatio	Eucharistie, H. Egging, samenzang
	Eucharistie, M. Tharsis SVD,	
Oecumenische viering, H. Egging en A. de Jong, Willibrordkoor, Bethelkerk, 10:00 uur	Eucharistie, M. Tharsis SVD, herenkoor 'In Honorem Dei'	Woord- en communieviering, parochiaan, samenzang
	Eucharistie, M. Tharsis SVD,	
Woord- en communieviering, parochiaan, Willibrordkoor	Eucharistie, M. Tharsis SVD, cantorij	Oecumenische viering, C. Duynstee, koren PKN en 'Corazon', De Ark, 10:00 uur
	Vesperviering, L. Meijer, 17:00 uur	
	Eucharistie, C. Duynstee	

	Petrus & Pauluskerk 09:30h	Pax Christikerk 11:00h
Zondag 29 januari	Woord- en communieviering, parochiaan,	Eucharistie, M. Tharsis SVD, samenzang
Opdracht van de Heer (Maria Lichtmis) donderdag 02 februari		
zat. 4 febuari		
zondag 5 februari	Eucharistie, H. Egging	Eucharistie M. Tharsis SVD, gezinsviering met kinderkoor 'Okido', voorstellen communicanten, 10:30 uur
zat. 11 februari		
Zondag 12 februari	Eucharistie, C. Duynstee	Eucharistie, C. Duynstee, koor 'Liriko'
zat. 18 februari		
zondag 19 februari	Woord- en communieviering, parochiaan	Woord- en communieviering, parochiaan, met kinderwoorddienst/10+, zanggroep 'Impuls'
		Gezamenlijke viering in de Lucaskerk
Aswoensdag, 22 februari	Gebedsdienst met askruisje, M. Tharsis SVD, 19:30 uur	Gebedsdienst met askruisje, A. Kunnekkadan SVD, samenzang, 19:30 uur
vrijdag 24 februari		
zat. 25 februari		
Eerste zondag van de Veertigdagentijd, 26 februari	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD, samenzang
zat. 04 maart		
Tweede zondag van de Veertigdagentijd, 5 maart	Eucharistie, C. Duynstee	Woord- en communieviering, parochiaan, koor 'Liriko'

advertenties

Peeters & Vermeulen
makelaars | taxateurs
's-Herenstraat 54 | 3155 SK Maasland
010-5924444 | info@pvmakelaars.nl | www.pvmakelaars.nl

OTTICA EYE FASHION
Oogmeting
Oogdrukmeting
Contactlenzen
Computerbril
Zonnebrilllen
Rijbewijs CBR keuring
Geopend van ma t/m za van 9:00 uur t/m 19:00 uur
Groenelaan 99a
3114 CD Schiedam
010-4261930

H. Lucaskerk 09:30h	St. Liduinabasiliek zat. 18:00; zon. 10:00h	H. Jacobuskerk 11:00h
Eucharistie, H. Egging, cantor	Eucharistie, C. Duynstee, voorstellen communicanten, Oostercantorij	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD, samenzang
	Eucharistie, M. Tharsis SVD, koren In Honorem Dei en Jubilatio, 19:00 uur	
	Eucharistie, C. Duynstee	
Gezamenlijke viering in de Pax Christikerk	Eucharistie, C. Duynstee, herenkoor 'In Honorem Dei'	Eucharistie, H. Egging, koor 'Corazon'
	Gebedsgroep 'Mama di Rosario', C. Ebaa CSSp, 15:00 uur	
	Eucharistie, H. Egging,	
Eucharistie, M. Tharsis SVD, Willibrordkoor	Eucharistie, H. Egging, dameskoor 'Jubilatio'	Eucharistie, A. Kunnekkadan SVD, samenzang
	Eucharistie, M. Tharsis SVD,	
Eucharistie, H. Egging, cantor	Eucharistie, M. Tharsis SVD, herenkoor 'In Honorem Dei'	Eucharistie, C. Duynstee, samenzang
Gebedsdienst met askruisje, A. Kunnekkadan SVD, 10:30 uur	Eucharistie met askruisje, C. Duynstee, 08:30 uur	Gebedsdienst met askruisje, parochiaan, koor 'Corazon', 9:15 uur
Gezamenlijke viering in de Pax Christikerk	Eucharistie met askruisje, H. Egging, koren In Honorem Dei en Jubilatio, 19:00 uur	
	Vesperviering, L. Meijer, 17:00 uur	
	Eucharistie, C. Duynstee	
Eucharistie, M. Tharsis SVD, Willibrordkoor	Eucharistie, C. Duynstee, cantorij	Woord- en communieviering, parochiaan, samenzang
	Eucharistie, H. Egging,	
Eucharistie, M. Tharsis SVD, cantor	Eucharistie, H. Egging, koor Jubilatio	Eucharistie, M. Tharsis SVD, koor 'Corazon'
	Gebedsgroep 'Mama di Rosario', C. Ebaa CSSp, 15:00 uur	

advertenties

Sinds 1988
MONSIEUR PAUL
Brasserie
Noordvliet 5
3142CH Maassluis
010-5918008
www.monsieurpaul.nl

YING
Ying
Chinees & Japans
Restaurant
Sushi en wok
www.yingmaassluis.nl
P.J. Troelstraweg 5
3144 CW Maassluis
Tel.: 010-8208800
Afhaal & Bezorgen
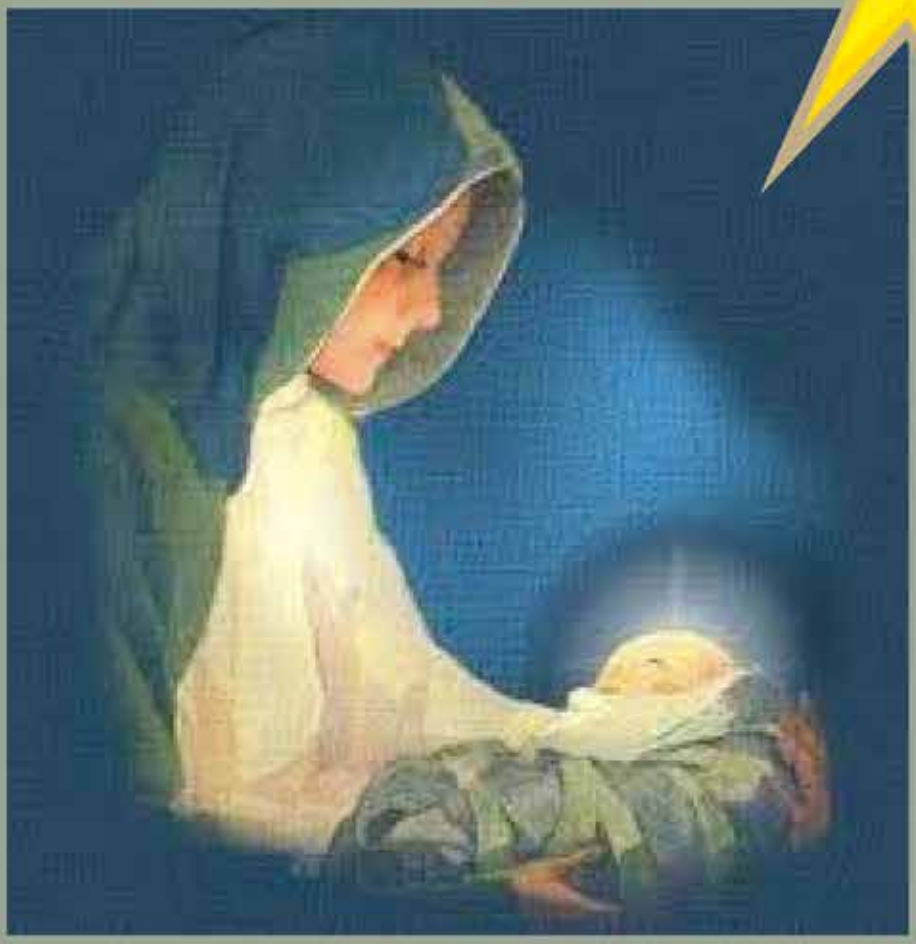
ZALIG KERSTFEEST EN EEN VOORSPOEDIG 2023